

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота / проєкт

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

на тему Удосконалення обліку та контролю адміністративних витрат
ТОВ «Фінансова компанія «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0712 - оак
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

освітньої програми _____
(код і назва освітньої програми)
Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємств

спеціалізації _____
(код і назва спеціалізації)

О.О. Куропятник

(ініціали та прізвище)

Керівник проф. каф. ОАОА, д.е.н. проф. Моторчик А.П.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент д-р. каф. ОАОА, д.е.н. проф. Машова Т.О.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

До захисту
Мф

Запоріжжя
2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(код та назва)

Освітня програма Облік, аналіз, контроль в

(код та назва)

управлінні підприємством

Спеціалізація _____

(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри My

«11» 10 2023 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ / ПРОЄКТ СТУДЕНТОВІ (СТУДЕНТЦІ)

Куропятник Олександр Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проекту) Удосконалення обліку та контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФК «Альянскерпітал»

керівник роботи Макаренко Андрій Петрович, А.Е.Н., проф. канд.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом ЗНУ від «09» листопада 2023 року № 1583-С

2. Строк подання студентом роботи 01.10.2023

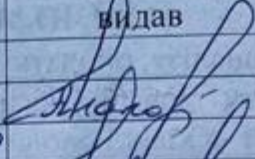

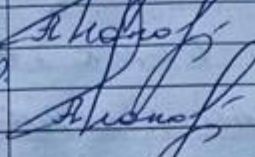
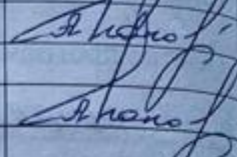
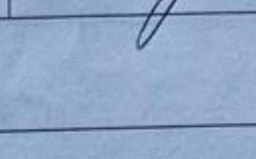
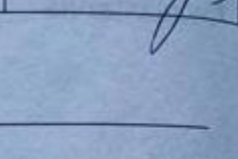
3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних вчених економістів, періодична література, інтернет-ресурси, дані обліку і звітності

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1. Теоретичні основи обліку та контролю адміністративних витрат на підприємстві, 2. Облік адміністративних витрат в аналізі економічного стану ТОВ «ФК «Альянскерпітал», 3. Процедура у вдосконалення обліку та контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФК «Альянскерпітал».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

1. Облік адмін. витрат, 2. Характеристика рах. 91, 3. Процедура контролю адмін. витрат, 4. Аналіз міжрічної за 2021-2022 рр., 5. Журнал госп. операцій з обліку адмін. витрат, 6. Загальний план кредитування адмін. витрат, 7. Відомість нарах. адмін. витрат, 8. Тоб. план рах. адм. витрат

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1.	Макаренко А.П., д.е.н., проф., кафедра ОАДА		
2.	Макаренко А.П., д.е.н., проф. кафедри ОАДА		
3.	Макаренко А.П., д.е.н., проф. кафедри ОАДА		

7. Дата видачі завдання 11.10.23

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

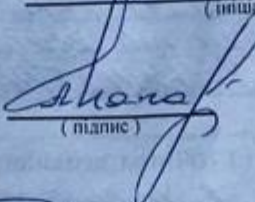
№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Складання робочого плану, визначення предмету, мети та завдань досліджень	листопад 2023	викон
2	Огляд літературних джерел, періодичних та наукових видань з теми дослідження	листопад 2023	викон
3	Робота над 1 розділом	листопад 2023	викон
4	Робота над 2 розділом	листопад 2023	викон
5	Робота над 3 розділом	листопад 2023	викон
6	Підготовка до публікації наукової статті та тез доповіді	листопад - лютий 2023	викон
7	Оформлення роботи згідно ДСТУ та методичних рекомендацій	лютий 2023	викон
8	Попередній захист роботи	травень 2023	викон
9	Нормоконтроль	травень 2023	викон
10	Підготовка остаточного варіанту роботи, автореферату, презентаційного матеріалу, доповіді	травень 2023	викон
11	Захист роботи	травень 2023	викон

Студент

(підпис)

Куроп'ятник О.О.
(ініціали та прізвище)

Керівник роботи (проекту)

(підпис)

Макаренко А.П.
(ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

(підпис)

Ю.С. Сивиня
(ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Куропятник О. О. Удосконалення обліку та контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

Кваліфікаційна робота для здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування, науковий керівник Макаренко А. П. Запорізький національний університет. Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні, кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, 2023.

Досліджено теоретичні основи обліку та контролю адміністративних витрат на підприємстві. Показано облік адміністративних витрат на ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ». Проведено аналіз фінансового стану ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ». Здійснено контроль адміністративних витрат ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ». Надані пропозиції щодо удосконалення обліку та контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

Ключові слова: ОБЛІК, КОНТРОЛЬ, АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ, ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, УДОСКОНАЛЕННЯ

ABSTRACT

Kuropiatnyk O. Improving of Accounting and Control of Administrative Expenses at Alyanskepital Financial Company, LLC

Qualification work for obtaining a master's degree of higher education in the specialty 071 – Accounting and taxation, academic supervisor Makarenko A. P. Zaporizhzhia National University. Engineering Educational and Scientific Institute named after Yu. M. Potebny, department of accounting, analysis, taxation and audit, 2023.

The theoretical foundations of accounting and control of administrative costs at the enterprise have been studied. Shown is the accounting of administrative expenses for FC ALIANSKEPITAL LLC. An analysis of the financial status of FC ALLIANSKIPTAL LLC was carried out. Control of administrative expenses of

"FINANCIAL COMPANY "ALLYANSKEPITAL" LLC was carried out. Proposals for improving the accounting and control of administrative expenses for LLC "FINANCIAL COMPANY "ALLYANSKEPITAL" have been submitted.

Keywords: ACCOUNTING, CONTROL, ADMINISTRATIVE COSTS, FINANCIAL ANALYSIS, IMPROVEMENT

ЗМІСТ

ВСТУП	7
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ	11
1.1 Концептуальні основи обліку адміністративних витрат	11
1.2 Облік адміністративних витрат підприємства	21
1.3 Контроль адміністративних витрат підприємства	29
2 ОБЛІК АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ	43
2.1 Загальна характеристика ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»	43
2.2 Аналіз фінансового стану ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»	44
2.3 Облік адміністративних витрат на ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»	56
3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ НА ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»	68
3.1 Контроль адміністративних витрат ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»	68
3.2 Шляхи щодо удосконалення обліку адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»	80
3.3 Шляхи щодо удосконалення контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»	82
ВИСНОВКИ	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	95
Додаток А – Баланс 2019-2022 рр.	102
Додаток Б – Звіт про фінансові результати 2019-2022 рр.	110

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В процесі ведення фінансово-господарської діяльності у підприємства виникають витрати загальногосподарського призначення, які покривають витрати на управління. В фінансовому обліку ці витрати мають назву адміністративні та вони направлені на утримання адміністративного персоналу, а також списання витрачених малоцінних та швидкозношуваних предметів на їх потреби, нарахування амортизації за використання обладнання, комп'ютерної техніки, транспорту, приміщення та програмного забезпечення. А отже, правильне ведення обліку адміністративних витрат, їх економія та своєчасне проведення контролю на усіх етапах їх виникнення є актуальною темою дослідження.

Розгляду питань обліку та контролю адміністративних витрат підприємства сприяли роботи наступних вчених: Бутинця Ф.Ф., Давидова Г.М., Кулаковської Л.П., Макаренка А.П., Меліхової Т.О., Пічі Ю.В., Сахарцевої І.І., Усача Б.Ф. та інших.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Робота виконана відповідно до науково-дослідної теми кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету «Теоретико-методичні та практичні підходи щодо удосконалення обліку, аналізу, оподаткування та контролю в управлінні підприємством» (державний реєстраційний номер: 0123U100372). Автором запропоновано вдосконалення обліку та контролю адміністративних витрат ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

Мета та завдання роботи. Метою магістерської роботи є узагальнення та систематизація методологічних підходів обліку та контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» та надання пропозиції щодо їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети було визначено наступні завдання:

- ▶ узагальнити теоретичні основи обліку та контролю адміністративних витрат;
- ▶ показати облік адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»;
- ▶ провести фінансовий аналіз ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»;
- ▶ провести контроль адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»;
- ▶ надати пропозиції щодо удосконалення обліку та контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

Об'єктом дослідження є процес обліку та контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

Предметом дослідження є існуючі підходи до ведення обліку та контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

Інформаційною базою магістерської роботи стали законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, періодична література, Інтернет-ресурси, а також дані обліку і звітності ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

Наукова новизна отриманих результатів полягає в удосконаленні процесів обліку та контролю на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» до найбільш важливих слід віднести:

- запропоновано методику проведення контролю, яка на відміну від існуючих включає: тест внутрішнього контролю, загальний план, програму, робочі документи яка дасть змогу удосконалити внутрішній та зовнішній контроль адміністративних витрат підприємства та зможе охопити всі аспекти обліку адміністративних витрат, дослідити правильність їх нарахування і відображення в обліку та звітності, що дасть змогу вчасно

виявити помилки, попередити завищення витрат та, як наслідок, підвищить прибуток підприємства;

- запропоновано форми відомостей щодо: нарахування адміністративних витрат, відображення цих витрат у наказі про облікову політику, визначення елементів та складу адміністративних витрат, оскільки вони не тільки забезпечать управлінський персонал корисною інформацією, а й слугуватимуть покращенню обліку на підприємстві.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості впровадження практичних рекомендацій у діяльність ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ», що дозволить підвищити ефективність роботи підприємства (довідка про впровадження № ___ від _____).

Методи дослідження. У процесі виконання роботи використано загальнонаукові методи: абстрактно-логічний метод (метод порівняння, метод групування абсолютних, середніх, відносних величин) та балансовий метод (метод деталізації, графічний метод).

Апробація результатів дослідження. Найважливіші положення та висновки магістерської роботи доповідалися на конференціях:

Куропятник О. О, Макаренко А. П. Облік та контроль адміністративних витрат. *Актуальні питання сталого науково-технічного та соціально-економічного розвитку регіонів України* : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції за участю молодих науковців, м. Запоріжжя, 17-20 жовтня 2023 р. Запоріжжя, 2023. С. 442-443.

Основні пропозиції автора щодо удосконалення методики обліку та контролю адміністративних витрат знайшли відображення у статті:

Куропятник О. О, Макаренко А. П. Удосконалення фінансового обліку і зовнішнього та внутрішнього контролю адміністративних витрат підприємства для поліпшення якості обліково-аналітичного забезпечення. *Агросвіт*. 2023. № 21. С. 71-76.

Обсяг та структура магістерської роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Основний зміст магістерської роботи виконаний на ___ сторінках комп'ютерного тексту, в тому числі ___ рисунки та ___ таблиць. Список використаних джерел складається із ___ найменувань.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Концептуальні основи обліку адміністративних витрат

В процесі здійснення господарської діяльності у кожного підприємства виникають витрати, що спрямовані на його обслуговування та управління. Даний вид витрат називаються адміністративними і до них відносяться витрати адміністративного персоналу, а також матеріали та амортизація основних засобів, що ним використовується. А отже, правильне ведення обліку даного виду витрат, їх оптимізація та своєчасне проведення контролю не втрачає свою актуальність.

Адміністративні витрати – це витрати операційної діяльності суб'єктів господарювання, які не включаються до собівартості реалізованої продукції, але зменшують фінансовий результат діяльності, тобто списуються за рахунок прибутку.

Відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати» до адміністративних витрат відносяться загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством.

В. П. Ярмоленко зазначає, що загальногосподарські витрати як і загальновиробничі мають відношення до процесу основного виробництва, заради якого створюється підприємство. Покриття адміністративних витрат «валовим» прибутком перекидає їх економічну суть [9]. Про необхідність розподілу адміністративних витрат для управлінських цілей вказує П. Л. Сук та ряд інших вітчизняних та зарубіжних науковців [43].

На думку авторів Скрипник М. І. та Вигівської І. М., в науковій літературі резюмовано результати аналізу нормативно-правових актів, котрі зобов'язані регулювати питання обліку витрат виробництва (таблиця 1.1) [19].

Таблиця 1.1 – Законодавчо-нормативна база обліку витрат

Нормативно-правовий акт	Зміст
Конституція України	Загальні положення, що регулюють діяльність і функціонування підприємства, його правові засади
Господарський кодекс України	Встановлює відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності. Відповідність господарської діяльності підприємства чинному законодавству
НП(С)БО 16 «Витрати»	Засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності. Обґрунтовує облік операцій, пов'язаний з витратами підприємства.
Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій»	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств. Обґрунтовує організацію бухгалтерського обліку.
«Про затвердження типових форм первинного обліку» Наказ міністерства статистики України	Встановлює типові форми первинного обліку. Обґрунтовує правильність оформлення первинних документів з відображення витрат.
Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) підприємств	Обґрунтовує економічні засади формування планування, обліку і калькулювання витрат підприємства
Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості	Обґрунтовує економічні засади формування калькулювання витрат у промисловості
Податковий кодекс України	Обґрунтовує засади оподаткування підприємств

Джерело [19]

П. В. Іванюта підкреслює, що при формуванні повної собівартості необхідною умовою є розподіл адміністративних витрат, які він пропонує розподіляти між підрозділами пропорційно виробничим витратам [40].

Г. О. Партин пропонує витрати на управління розподіляти пропорційно кількості працівників, заробітній платі, годинам праці, витрати на оренду, страхування, опалення і освітлення – пропорційно площі будівлі [54].

Аналіз думок авторів щодо терміна «адміністративні витрати» наведено у таблиці 1.2 [48].

Таблиця 1.2 – Дослідження терміна «адміністративні витрати»

№	Джерело	Визначення
1	2	3
1	Бутинець Ф. Ф.	<u>Адміністративними</u> є витрати, пов'язані з обслуговуванням виробництва й управлінням ним у масштабі всього підприємства.
2	Маренич Т. Г.	Адміністративні витрати – це вся сукупність певних затрат підприємства, які спрямовуються на вирішення загальногосподарських питань, в тому числі транспорт, зв'язок, податкові платежі, обслуговування поточного рахунку в банку та інші затрати.
3	Іванюта П. В.	Адміністративні витрати – затрати суб'єкта господарювання на оплату праці персоналу, який безпосередньо незайнятий у процесі виробництва та інші загальні витрати, які не відносяться до загальновиробничих витрат.
4	Сопко В. В.	Адміністративні витрати – це загальногосподарські затрати, які пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства.
5	Сук Л. К.	Адміністративні витрати – це витрати на обслуговування виробничої діяльності підприємства, які потребують подальшого розподілу за аналогією до загальновиробничих витрат.
6	Загородній А. Г.	Адміністративні витрати – це такі витрати, які пов'язані із забезпеченням основної інфраструктури виробничої діяльності підприємства та не гарантують отримання вигод від їх здійснення у майбутньому.
7	Партин Г. О.	Адміністративні витрати – сукупність витрачених коштів підприємства на забезпечення належного зв'язку між підрозділами, оплати відряджень працівникам, розгляд судових спорів.
8	Волкова І. А.	Адміністративні витрати – це витрати, які здійснюються підприємством незалежно від його бажання та не приносять безпосереднього ефекту, і тільки утримують підприємство на необхідному рівні функціонування.
9	Гарасим П. М.	Адміністративні витрати – це елемент інших витрат підприємства, та повинен або ж включатися у собівартість виготовлених товарів, або ж пропорційно розподілятися.
10	Гура Н. О.	Адміністративні витрати – складова витрат підприємства, основна мета здійснення яких – забезпечення стабільного функціонування процесу виробництва та підприємства в цілому.

Джерело [48]

Дослідження публікацій вітчизняних учених, що присвячені проблемам обліку адміністративних витрат, дало змогу систематизувати їх та згрупувати в п'ять проблемних областей (таблиця 1.3).

Таблиця 1.3 – Дослідження проблем обліку адміністративних витрат

Дослідники	Напрями вдосконалення
1	2
1. Теоретичні аспекти обліку адміністративних витрат	
Бойчук Т. М.	Дослідження особливостей використання поняття «адміністративні витрати» у різних періодах ХХ–ХХІ ст.
Дишко І. Ю., Штулер Ю. Ю.	Узагальнення класифікаційних ознак адміністративних витрат
Чепіль Б. А.	Запропоновано відокремлювати адміністративні та управлінські витрати
2. Удосконалення аналітичного обліку адміністративних витрат	
Дубініна М. В., Чебан Ю. Ю., Скорозінська А. В.	Запропоновані напрями відкриття аналітичних рахунків з обліку управлінських витрат для крупних аграрних підприємств: за видами витрат; за місцями їх виникнення (адміністрація, бухгалтерія, юридичний відділ тощо); залежно від виду діяльності (обов'язкові, пов'язані з основною діяльністю, її обслуговуванням тощо)
Чебан Ю. Ю.	Удосконалена класифікація адміністративних витрат для потреб їх обліку, контролю та прийняття управлінських рішень: обов'язкові адміністративні витрати; адміністративні витрати, які пов'язані з основною діяльністю; адміністративні витрати, які пов'язані з обслуговуванням основної діяльності; додаткові адміністративні витрати
Артюшок К. А.	Розроблені та запропоновані до впровадження субрахунки до синтетичного рахунку 92 «Адміністративні витрати» для лісогосподарських підприємств: 921 «Адміністративні витрати, пов'язані з веденням лісового господарства і мисливства»; 922 «Адміністративні витрати, пов'язані із збереженням природно-заповідного фонду»; 923 «Адміністративні витрати, пов'язані з головним користуванням та іншими заходами»; 924 «Адміністративні витрати, пов'язані з управлінням лісогосподарським підприємством».
3. Документальне оформлення господарських операцій, пов'язаних із визнанням, розподілом та списанням адміністративних витрат	
Прокопович Л. Б., Шинкаренко А. В., Шевчук Н. О.	1) запропонована блок-схема формування відомості адміністративних витрат за центром відповідальності; 2) розроблені форми двох облікових реєстрів для обліку витрат: картки делегування адміністративних витрат, відомості витрат за центром відповідальності.
Кучеренко Т. Є., Матрос О. М., Підлубна О. Д.	1) розроблена матриця загальногосподарських витрат по їх статтях та центрах відповідальності (місцях виникнення); 2) запропонована форма Накопичувальної відомості для аналітичного обліку адміністративних витрат
Подмешальська Ю. В., Феофанов Л. К., Осетрова Г. Ю.	Запропонована відомість узагальнення інформації про адміністративні витрати в обліку для оперативного контролю за їх фактичним рівнем, аналізу структури та рівня, а також прийняття оперативних управлінських рішень
4. Встановлення бази для розподілу адміністративних витрат	
Фаріон В. Я.	Розподіл адміністративних витрат для підрахунку повної собівартості продукції запропоновано здійснювати пропорційно обсягу виготовленої продукції

Продовження таблиці 1.3

1	2
Андрющенко Н. С.	Розподіл адміністративних витрат на окремі види виробленої продукції запропоновано здійснювати пропорційно загальнопромисловим витратам
Корнієнко О. С.	Запропоновано розподіл адміністративних витрат у практиці господарювання автотранспортних підприємств здійснювати пропорційно вартості палива та запчастин
Костякова А. А.	Розподіл адміністративних витрат для підрахунку повної собівартості продукції пропонується здійснювати пропорційно маржинальному прибутку
Артюшок К. А.	Розподіл адміністративних витрат лісогосподарських підприємств пропонується здійснювати з використанням в якості бази розподілу основної заробітної плати виробничих робітників
5. Практичні аспекти бюджетування та нормування адміністративних витрат	
Гордієнко Н. І., Краснікова Н. Г.	Пропонується розмежування видатків комунальних некомерційних підприємств з метою виділення в окрему статтю адміністративних витрат при складанні плану використання бюджетних коштів та фінансового плану
Шендригоренко М. Т.	Запропоновано встановлення нормативів адміністративних накладних витрат на плановий рік з врахуванням: фактичного рівня обсягу виробництва по підприємству у базовому році; запланованого прогнозного рівня зростання обсягу виробництва товарної продукції у плановому році; фактичного рівня адміністративних накладних витрат базового року; частки змінних адміністративних витрат у їх загальній сумі у базовому році; прогнозованого темпу інфляції
Чеpecь О. Г.	Пропонується встановлення нормативів накладних витрат за різними методами: статистичним, розрахунковим

Джерело [46]

Отже, за допомогою аналізу літературних джерел напрями дослідження обліку адміністративних витрат розділені на п'ять сегментів: 1) теоретичні проблеми обліку адміністративних витрат: визначення терміну, виокремлення класифікаційних ознак, історичний розвиток поняття; 2) удосконалення аналітичного обліку адміністративних витрат: виокремлення номенклатури аналітичних елементів до рахунку 92 «Адміністративні витрати» для забезпечення обліково-управлінських потреб; 3) документальне забезпечення обліку адміністративних витрат: упровадження в практику бухгалтерського обліку узагальнюючих відомостей та облікових реєстрів різного ступеню деталізації адміністративних витрат; 4) розподіл адміністративних витрат з метою включення їх до повної собівартості кінцевого продукту: методика розподілу та обґрунтування вибору бази

розподілу, в основному через визначення тісноти взаємозв'язку суми адміністративних витрат з іншими показниками діяльності підприємства – обсягами виготовленої продукції, загальновиробничими витратами, заробітною платою тощо; 5) бюджетування та нормування адміністративних витрат: тема, дотична проблематиці бухгалтерського обліку, оскільки планова інформація повинна узгоджуватися з обліковими даними.[37]

Витрати підприємства можна класифікувати за різними ознаками. Класифікація витрат потрібна для визначення вартості продукції, та, відповідно, для ціноутворення (рисунок 1.1) [51].

Рисунок 1.1 – Класифікація витрат

Джерело: згруповано автором на основі [51]

Методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності, у тому числі й адміністративних витрат визначає НП(С)БО 16 «Витрати» (таблиця 1.4) [22].

Таблиця 1.4 – Методологічні аспекти обліку адміністративних витрат

Методологічні аспекти	Використання для адміністративних витрат	Примітки
1	2	3
Відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати»		
Витрати поділяються на: – витрати, які включаються до собівартості реалізованої продукції; – витрати, які не включаються до собівартості реалізованої продукції; Адміністративні витрати – загальногосподарські витрати.	Не включаються для визначення собівартості реалізованої продукції.	Зменшують прибуток звітного періоду на суму визнаних адміністративних витрат.
Визнання витрат: – витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно із зменшенням активів або збільшенням зобов'язань (п.5); – витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені; – витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені (п.7).	Витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань; витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені.	
Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції поділяються на витрати, які наведені в п.17.	Адміністративні витрати.	
Наводиться перелік загальногосподарських витрат, направлених на обслуговування і управління підприємством (п.18).	Відповідно до змісту п. 18 адміністративні витрати: – загальногосподарські витрати; – направлені на обслуговування та управління підприємством; – перелік витрат використовується як статті адміністративних витрат для відображення в бухгалтерському обліку.	Можливість класифікації витрат.

Продовження таблиці 1.4

1	2	3
Витрати операційної діяльності групуються за економічними елементами: – матеріальні затрати; – витрати на оплату праці; – відрахування на соціальні заходи; – амортизація; – інші операційні витрати (п.21).	Входять до складу операційних витрат, тому адміністративні витрати теж можна згрупувати за економічними елементами.	Рішення приймає суб'єкт господарювання. Науковці пропонують різні варіанти поєднання в групи адміністративних витрат.
Наводиться склад витрат за елементами (п.22, 23, 24, 25, 26)	На практиці, як правило, використовується бухгалтерський облік адміністративних витрат за їх видами, відповідно до переліку витрат (п.18).	Групування витрат за економічними елементами обговорюється, проводяться дослідження
Організації бухгалтерського обліку		
Відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку		
Синтетичний облік	Призначений рахунок 92 «Адміністративні витрати»; субрахунки не передбачені; вказані кореспондуючі рахунки по дебету з кредитом рахунків, по кредиту з дебетом рахунків; витрати звітного періоду списуються на рахунок 79 «Фінансові результати»	
Аналітичний облік	Організовується суб'єктами у довільній формі.	Потребує вирішення; проводяться наукові дискусії
Первинні документи	Використовуються затверджені форми типових документів для обліку.	Можливо використання самостійно розроблених первинних документів відповідно до чинного законодавства
Облікові регістри	Використовуються затверджені Журнали і Відомості	
Оцінка витрат	Відповідно до методів оцінки активів, зобов'язань, власного капіталу за НП(С)БО	Визначаються в Наказі про облікову політику
Документування господарських операцій	Затверджені форми типових первинних документів; самостійно розроблених первинних документів, відповідно до чинного законодавства; довідок і відомостей самостійно розроблених	Наукова дискусія про необхідність використання узагальнюючих відомостей, аналітичних відомостей

Витрати визнаються за наступних умов згідно з п. 5-8 НП(С)БО 16 «Витрати» (рисунок 1.2).

Умови визнання витрат	зменшення активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства	
	визнання на основі систематичного та раціонального розподілу економічних вигод, які забезпечує актив протягом декількох звітних періодів	
	негайне визнання, якщо економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати критеріям активів підприємства	
	можлива достовірна оцінка суми витрат	
Визнання витрат	<p>Витрати визнаються, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вони можуть бути достовірно оцінені - операція призводить до зменшення активу або збільшення зобов'язань - не відбувається вилучення або розподіл власного капіталу власниками - відбувається одночасне визнання доходу, для отримання якого вони були здійснені 	<p>Витрати не визнаються, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - платежі за договорами комісії, агентськими угодами та іншими аналогічними договорами на користь комітента, принципала тощо - попередня (авансова) оплата запасів, робіт, послуг - інші зменшення активів або збільшення зобов'язань, що не відповідають критеріям визнання - витрати, які відображаються зменшення власного капіталу
	Склад витрат	<p>Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг)</p> <p>Витрати, пов'язані з операційною діяльністю</p> <p>Фінансові витрати</p> <p>Втрати від участі в капіталі</p>
Елементи витрат	<ul style="list-style-type: none"> - матеріальні витрати - витрати на оплату праці - відрахування на соціальні заходи - інші операційні витрати 	

Рисунок 1.2 – Умови визнання витрат та її склад

Джерело: згруповано автором на основі [60]

Елементом витрат є сукупність економічно однорідних витрат. Прямими витратами є витрати, що можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом [55].

Відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати» витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), поділяються на адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати [42].

У НП(С)БО 16 «Витрати» наведено перелік витрат, які включаються до складу адміністративних витрат, але на теперішній час цей перелік потребує подальшого аналізу для доповнення або навпаки виключення деяких витрат із складу адміністративних (рисунок 1.3) [38].

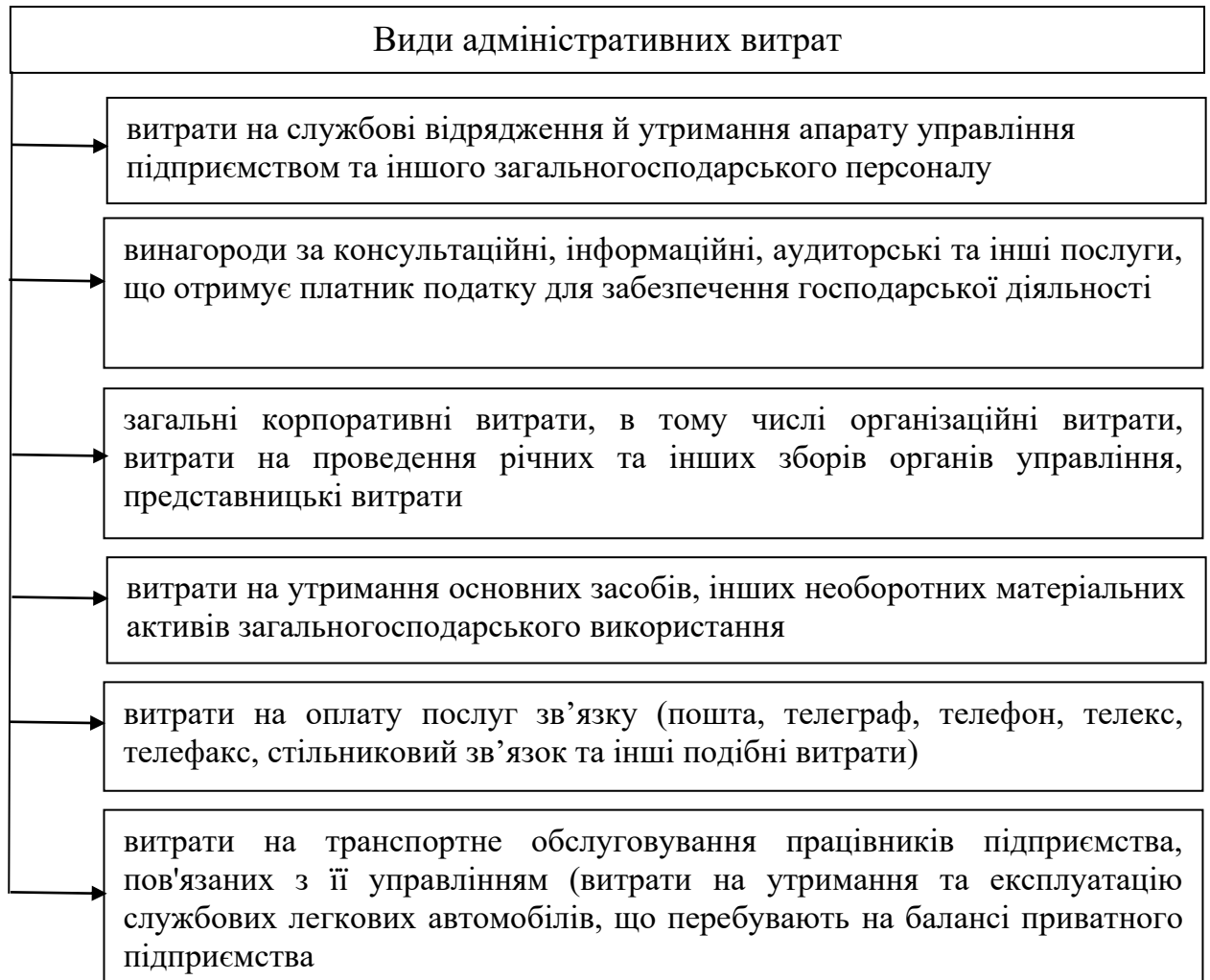

Рисунок 1.3 – Види адміністративних витрат

Джерело: згруповано автором на основі [38]

Отже, розглянуто дослідження науковців з обліку адміністративних витрат, а також законодавчо-нормативна база з їх відображення в обліку.

1.2 Облік адміністративних витрат підприємства

В сучасних умовах облік адміністративних витрат вимагає нових підходів до вибору ознак їх класифікації, які дозволяють організувати ефективну систему управління витратами [11]. Адміністративними є витрати, пов'язані з обслуговуванням виробництва й управлінням ним у масштабі всього підприємства [24].

Первинними документами при відображенні накопичення адміністративних витрат є накладна, акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів, рахунок, видатковий касовий ордер, виписка банку, звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт, таблиць обліку використання робочого часу, розрахунково-платіжна відомість, розрахунок амортизації основних засобів тощо. Списання адміністративних витрат на фінансові результати оформлюється довідкою (розрахунком) бухгалтерії [31]. Облік адміністративних витрат наведено на рисунку 1.4.

Первинні документи	
Нарахування	Списання
Накладні Розрахункові відомості Розрахунок ЄСВ Розрахунок амортизації Звіти про використання коштів виданих на відрядження або під звіт Довідки бухгалтерії	Довідки бухгалтерії
Рахунок обліку	
92 «Адміністративні витрати»	відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства.
За дебетом	За кредитом
відображається сума визнаних адміністративних витрат	списання на рахунок 79 «Фінансові результати»
Обліковий реєстр	Журнал 5, 5А
Фінансова звітність	Звіт про фінансові результати

Рисунок 1.4 – Облік адміністративних витрат

Джерело: згруповано автором на основі [31]

Статті витрат обігу та первинні документи, що підтверджують їх здійснення наведено у таблиці 1.5 [52].

Таблиця 1.5 – Статті витрат обігу та первинні документи, що підтверджують їх здійснення

Статті витрат обігу	Первинні документи, що підтверджують здійснення витрат
Амортизація основних засобів, нематеріальних активів, малоцінних необоротних матеріальних активів	Розрахунок амортизації основних засобів (ф. № ОЗ-14);
Витрати на оплату праці (заробітна плата, відрядження, навчання, усі види додаткових виплат)	Табель обліку використання робочого часу (ф. № П-5); Розрахунково-платіжна відомість (ф. № П-6); Зведена розрахунково-платіжна відомість (ф. П-7).
Оренда та обслуговування майнових комплексів (комунальні послуги, охорона, перевірка приладів, санітарно-екологічні витрати)	Акт наданих послуг (виконаних робіт); Рахунки і розрахунок спожитих послуг.
Податки, збори, державні дозволи, послуги розмитнення, сертифікації та стандартизації	Документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків і зборів, тощо.
Послуги страхування, лабораторні, інформаційні, консультаційні, аудиторські та інші види послуг	Акт наданих послуг (виконаних робіт); Рахунки і розрахунок спожитих послуг.
Комісійна винагорода у випадку продажу через комісіонерів	Звіт-акт комісіонера з виконання Договору комісії.
Матеріальні витрати (тара, будівельні матеріали, запчастини, малоцінні швидкозношувані предмети)	Лімітно-забірна картка (ф. № М-8 та ф. М-9); Акт-вимога на заміну (додатковий відпуск) матеріалів (ф. № М-10); Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів (ф. № М-11).
Пряма та непряма реклама, проведення PR-акцій, представницькі витрати	Акт наданих послуг (виконаних робіт).

Джерело [52]

Загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства, відображаються на рахунку 92 «Адміністративні витрати». За дебетом рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображається сума визнаних адміністративних витрат, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати» (рисунок 1.5) [34]. Аналітичний облік адміністративних витрат ведеться за статтями витрат або в розрізі елементів витрат. Дані рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображаються в журналі 5 (5А) [49].

Характеристика рахунку 92 «Адміністративні витрати»	
92 «Адміністративні витрати»	Відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства
Дебет	Кредит
Сума визнаних адміністративних витрат	Списання на рахунок 79 «Фінансові результати»
<ul style="list-style-type: none"> → загальні корпоративні витрати (організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, представницькі витрати тощо); → витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого → витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів → винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, з оцінки майна) → витрати на зв'язок (поштові, телеграфні, телефонні, телекс, факс тощо) → амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання → витрати на врегулювання спорів у судових органах → податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до виробничої собівартості продукції, робіт, послуг) → плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків → інші витрати загальногосподарського призначення 	←

Рисунок 1.5 – Характеристика рахунку 92 «Адміністративні витрати»
Джерело: згруповано автором на основі [35]

Синтетичний та аналітичний облік адміністративних витрат теж потребує досліджень та обговорення, оскільки від якості його побудови у підсумку будуть залежати показники, які характеризують результати діяльності підприємства (рисунок 1.6) [20].

Рисунок 1.6 – Схема обліку адміністративних витрат

Джерело: згруповано автором на основі [20]

В таблиці 1.6 наведена типова кореспонденція рахунків з обліку адміністративних витрат.

Таблиця 1.6 – Облік адміністративних витрат

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	4	5
1.	Утримання апарату управління та загальногосподарського персоналу:		
1.1	- нарахована заробітна плата	92	661
1.2	- нарахування єдиного соціального внеску	92	651
1.3	- витрати на відрядження	92	372
2.	Відображено представницькі витрати:		
2.1	- отримано послуги сторонніх організацій	92	685
2.2	- реалізовано власну продукцію для представницьких цілей	92	701
3.	Витрати на утримання основних засобів:		
3.1	- амортизація	92	131
3.2	- нарахована заробітна плата працівникам за поточний ремонт	92	661
3.3	- ЄСВ на заробітну плату працівникам за поточний ремонт	92	651
3.4	- відпущені будівельні матеріали і запасні частини	92	207
4.	Охорона праці і техніка безпеки:		
4.1	- заробітна плата інженера з техніки безпеки	92	661
4.2	- ЄСВ на заробітну плату інженера з техніки безпеки	92	651
5.	Інші витрати:		
5.1	- витрати на зв'язок, пошту, юридичні і аудиторські послуги	92	685
5.2	- розрахунково-касове обслуговування	92	311
6.	Витрати на утримання легкового автомобіля:		
6.1	- заробітна плата водія	92	661
6.2	- нарахування єдиного соціального внеску	92	651
6.3	- списані на витрати шини до легкового автомобіля	92	207
6.4	- списані паливо	92	203
6.5	- витрати на техогляд	92	311
6.6	- амортизація	92	131
7	Списано на фінансовий результат адміністративні витрати	791	92

Джерело [57]

До адміністративних витрат відносять витрати на оплату праці керівника, головних фахівців та іншого загальногосподарського персоналу (керівник, працівники бухгалтерії, головний економіст, інженер, прибиральники, сторожі). Також відносять витрати на виплату основної та додаткової заробітної плати адміністративно-управлінського персоналу підприємства та іншого загальногосподарського персоналу. До основної заробітної плати відносять заробітну плату, нараховану за виконану роботу (відпрацьований час) за тарифними ставками та/або посадовими окладами. Нарахування заробітної плати відбувається у розрахунково-платіжній відомості [13].

Облік заробітної плати адміністративного персоналу наведено у таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 – Облік заробітної плати адміністративного персоналу

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Нараховано заробітну плату директору	92	661
2	Нараховано заробітну плату головному бухгалтеру	92	661
3	Нараховано єдиний внесок на соціальне страхування (ЄСВ) на суму заробітної плати (22%)	92	651
4	Утримано податок на доходи фізичних осіб (18%)	661	641
5	Утримано військовий збір (1,5%)	661	642
6	Перераховано ЄСВ	651	311
7	Перераховано ПДФО	641	311
8	Перераховано військовий збір	642	311
9	Перераховано кошти на картковий рахунок	311	311
10	Виплачена заробітна плата	661	311

Джерело [53]

Витрат на відрядження адміністративного персоналу відображають в обліку відповідно до Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт. Облік витрат на відрядження адміністративних працівників наведено у таблиці 1.8.

Таблиця 1.8 – Облік витрат на відрядження адміністративних працівників

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Відображено суму авансу, виданого головному бухгалтеру на відрядження	372	311
2	Затверджено Звіт про використання коштів виданих під звіт	92	372
3	Відображені податкові розрахунки з ПДВ	6442	372
4	Зараховано суму податкового кредиту (зареєстровано ПН в ЄРПН)	641	6442
5	Повернуті залишки невикористаних сум	311	372

Джерело [33]

Витрати, що здійснюються для підтримки об'єкта основних засобів адміністративного призначення в робочому стані (проведення техогляду, нагляду, обслуговування, ремонту тощо) та отримання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, включають до

складу адміністративних витрат. Облік ремонту основних засобів адміністративного призначення наведено у таблиці 1.9 [21].

Таблиця 1.9 – Облік ремонту основних засобів адміністративного призначення

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
Ремонт підрядним способом			
1	Перераховано передоплату за ремонтні роботи, виконані підрядною організацією	371	311
2	Відображено розрахований ПК за правилом першої події до реєстрації ПН	6442	6441
3	Визнаний ПК після того, як ПН була зареєстрована постачальником	641	6442
4	Підписано акт виконаних робіт з підрядною організацією і відображено витрати з ремонту адміністративної будівлі	92	685
5	Відображена частина вартості товару у сумі ПДВ	6441	685
6	Відображено залік заборгованостей	685	371
Ремонт господарським способом			
7	Списано вартість запасних частин, використаних при проведенні ремонту автомобіля	92	207
8	Нараховано заробітну плату автомеханіка, зайнятого ремонтом	92	661
9	Нараховано ЄСВ на заробітну плату автомеханіка	92	651

Джерело [21]

Метод амортизації основних засобів адміністративного призначення обирається відповідно до НП(С)БО 7 «Основні засоби» та представляє собою систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації). Облік амортизації основних засобів адміністративного призначення наведено в таблиці 1.10 [47].

Таблиця 1.10 – Облік амортизації основних засобів адміністративного призначення

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Нараховано знос автомобіля	92	131
2	Нараховано знос адміністративної будівлі	92	131

Джерело [47]

Витрати на оплату послуг зв'язку відносяться до адміністративних витрат. На підприємстві розробляють Положення про використання мобільного телефонного зв'язку з виробничою метою або зазначають це у трудовому договорі [18].

Первинними документами для підтвердження використання мобільного зв'язку в господарській діяльності підприємства є: договір з оператором на підключення; рахунки-фактури; правила користування мобільним зв'язком, затверджені наказом керівника підприємства; перелік працівників, які користуються цим телефоном у зв'язку з виробничою потребою. Облік витрат на оплату послуг зв'язку наведено у таблиці 1.11 [39].

Таблиця 1.11 – Облік витрат на послуги зв'язку

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Перераховано передоплату абонплати оператору за послуги мобільного зв'язку	371	311
2	Відображено розрахований ПК за правилом першої події до	6442	6441
3	Визнаний ПК після того, як ПН була зареєстрована постачальником	641	6442
4	На підставі рахунка визнано факт надання послуг мобільного зв'язку	92	685
5	Відображена частина вартості товару у сумі ПДВ	6441	685
6	Залік заборгованостей	685	371
7	Перераховано передоплату за підключення та абонплату за послуги доступу до Інтернету	371	311
8	Відображено розрахований ПК за правилом першої події до реєстрації ПН	6442	6441
9	Визнаний ПК після того, як ПН була зареєстрована постачальником	641	6442
10	Проведено підключення доступу до Інтернету (складено акт)	92	631
11	Відображена частина вартості товару у сумі ПДВ	6441	631
12	Залік заборгованостей	631	371
13	Списана вартість понадлімітного мобільного зв'язку	947 375	631 746
14	Сплачено вартість понадлімітного мобільного зв'язку операторові	631	311
15	Вартість понадлімітного мобільного зв'язку відшкодовано працівником до каси підприємства	301	375

Джерело [39]

Орендна плата за користування об'єктом відноситься теж до адміністративних витрат відповідно до НП(С)БО 14 «Оренда». Орендна

плата розраховується відповідно до площі, яку орендують, або місткості, кількості інвентарю та ставок орендної плати, передбачених угодами на оренду. Вид оренди, розмір орендної плати, період оренди та термін сплати визначають в договорі. Облік оренди на підприємстві наведено у таблиці 1.12 [16].

Таблиця 1.12 – Облік оренди у орендаря

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Отримано об'єкт ОЗ в оренду	01	
2	Виконано роботи з поліпшення об'єкта, що орендується	153	631
3	Відображено податковий кредит з ПДВ	6442	631
4	Зараховано суму податкового кредиту (zareєстровано ПН в ЄРПН)	641	6442
5	Збільшено вартість необоротних активів на суму здійснених поліпшень	117	153
6	Нараховано амортизацію здійснених поліпшень	92	132
7	Нараховано орендну плату	92	685
8	Відображено податковий кредит з ПДВ	6442	685
9	Зараховано суму податкового кредиту (zareєстровано ПН в ЄРПН)	641	6442
10	Сплачено орендну плату	685	311

Джерело [16]

Для узагальнення інформації за адміністративними витратами призначено Журнал 5. Після відображення адміністративних витрат за елементами в розділі III Б, дані переносяться в розділ III А – витрати діяльності. Для складання Журналів 5 і 5А використовуються дані первинних документів, накопичувальних відомостей, аркушів-розшифровок. Дані Журналів 5 (5А) використовуються для складання Звіту про фінансові результати. Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» деталізації за елементами витрат підлягають адміністративні витрати [44].

1.3 Контроль адміністративних витрат підприємства

Методичне забезпечення проведення контролю адміністративних витрат на теперішній час не розроблено, відсутні типові програми перевірки адміністративних витрат та робочі документи.

Перевірка адміністративних витрат складається з виконання певних процедур на кожному етапі перевірки (рисунок 1.7) [8].

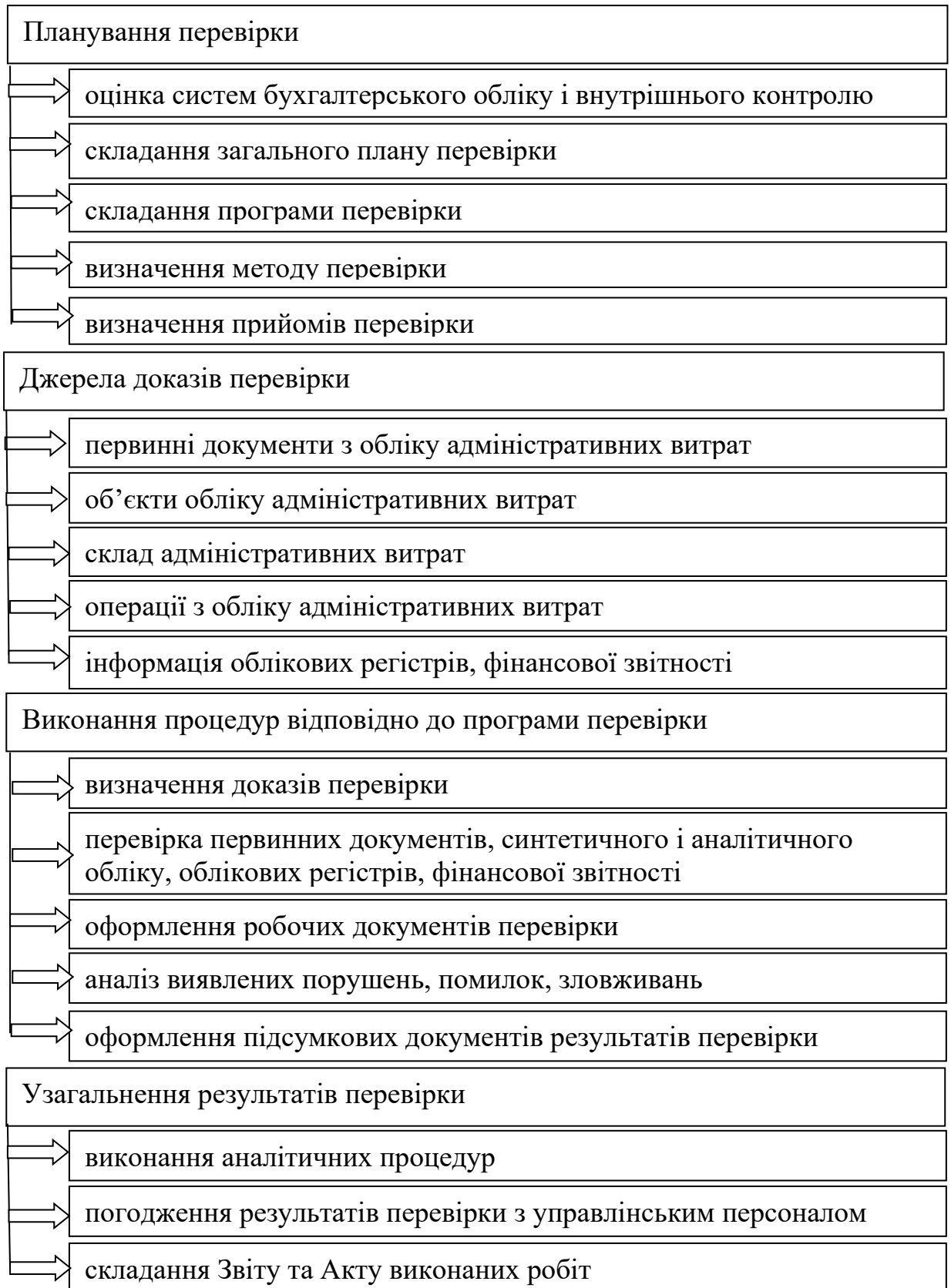

Рисунок 1.7 – Процедури перевірки адміністративних витрат

Джерело: згрупувано автором на основі [8]

Основними елементами процесу перевірок є планування перевірки; документування перевірки; докази перевірки; узагальнення результатів перевірки [58].

Мета контролю адміністративних витрат – встановлення достовірності інформації бухгалтерського обліку адміністративних витрат, достовірності інформації про адміністративні витрати у фінансовій звітності [64].

Метою контролю адміністративних витрат є встановлення достовірності визнання витрат адміністративними, повноти і правильності відображення інформації в фінансовому, управлінському та податковому обліку і фінансовій звітності [27].

Метою контролю адміністративних витрат є встановлення достовірності первинних даних щодо накопичення та списання витрат на виробництво, повноти і своєчасності відображення первинних даних в зведених документах та облікових регістрах, правильності ведення обліку адміністративних витрат та його відповідності прийнятій обліковій політиці, достовірності інформації щодо адміністративних витрат [28].

Робота підприємств в умовах ринкових відносин та конкурентної боротьби зумовила виникнення нової форми незалежного контролю. Сприяння раціональному використанню засобів і предметів праці, а також самої праці для зниження витрат виробництва і одержання підприємством стабільного прибутку є основною метою перевірок. Перед початком проведення контролю адміністративних витрат необхідно сформулювати мету перевірки. Мета контролю адміністративних витрат з точки зору вітчизняних науковців представлена у таблиці 1.13 [32].

Таблиця 1.13 – Мета контролю адміністративних витрат

Вчені	Мета контролю адміністративних витрат
1	2
Ф. Ф. Бутинець	Встановлення: повноти і своєчасності відображення первинних даних у зведених документах та облікових регістрах; правильності ведення обліку адміністративних витрат і його відповідності прийнятій обліковій політиці; достовірності відображення стану адміністративних витрат у звітності господарюючого суб'єкта.

Продовження таблиці 1.13

1	2
М. Ф. Огійчук	Підтвердження достовірності формування та правильності відображення в бухгалтерському обліку адміністративних витрат.
М. Д. Білик	Встановлення: повноти сформованих підприємством адміністративних витрат відповідно до НП(С)БО 16 «Витрати» та методичних рекомендацій і їх документального оформлення; відповідності вказаних у обліковому регістрі сум і періодів, до яких вони відносяться; відповідності сум, зазначених у рахунках-фактурах, платіжних вимогах-дорученнях тощо, сумам платіжних документів; санкціонованості усіх витрат через ознайомлення з внутрішніми документами підприємства за підписом керівництва або уповноваженої ним особи, які регламентують політику підприємства щодо затвердження адміністративних витрат; правильності віднесення витрат до того періоду, в якому вони реально понесені.

Джерело [32]

Завдання контролю адміністративних витрат, визначені сучасними науковцями, подані у таблиці 1.14 [63].

Таблиця 1.14 – Основні завдання контролю адміністративних витрат

Вчені	Перелік завдань контролю адміністративних витрат
1	2
М. Д. Білик	1. Дотримання норм на службові відрядження та витрат на утримання управлінського персоналу. 2. Обґрунтованість визнання витрат на проведені ремонти. 3. Дотримання норм витрат на комунальні послуги, охорону. 4. Обґрунтованість розміру винагороди за професійні послуги. 5. Оцінити правильність включення витрат до адміністративних. 6. Правильність відображення в регістрах бухгалтерського обліку адміністративних витрат та віднесення їх в кінці місяця на фінансові результати
Ф. Ф. Бутинець	1. Отримання необхідних для потреб управління і складання фінансової та управлінської звітності даних про адміністративні витрати за елементами і за калькуляційними статтями в цілому по підприємству. 2. Забезпечення адекватного розподілу адміністративних витрат між конкретними видами продукції для потреб управлінського обліку. 3. Забезпечення достовірного відображення в оперативному, управлінському та фінансовому обліку, а також у звітності фактичної величини адміністративних витрат підприємства. 4. Формування інформації для вдосконалення процесу планування адміністративних витрат як в цілому по підприємству, так і за окремими структурними підрозділами.
М. Ф. Огійчук	1. Дослідити економічну природу адміністративних витрат, їх склад та класифікацію з урахуванням галузевих особливостей підприємств. 2. Визначити напрями вдосконалення методики обліку адміністративних витрат на підприємствах. 3. Обґрунтувати необхідність запровадження на підприємствах системи контролю адміністративних витрат та визначити особливості її організації. 4. Удосконалити систему поточного контролю адміністративних витрат підприємств на основі розробки ефективної методики їх внутрішнього контролю

Джерело: [63]

Інший погляд на завдання контролю адміністративних витрат наведено на рисунку 1.8 [61].

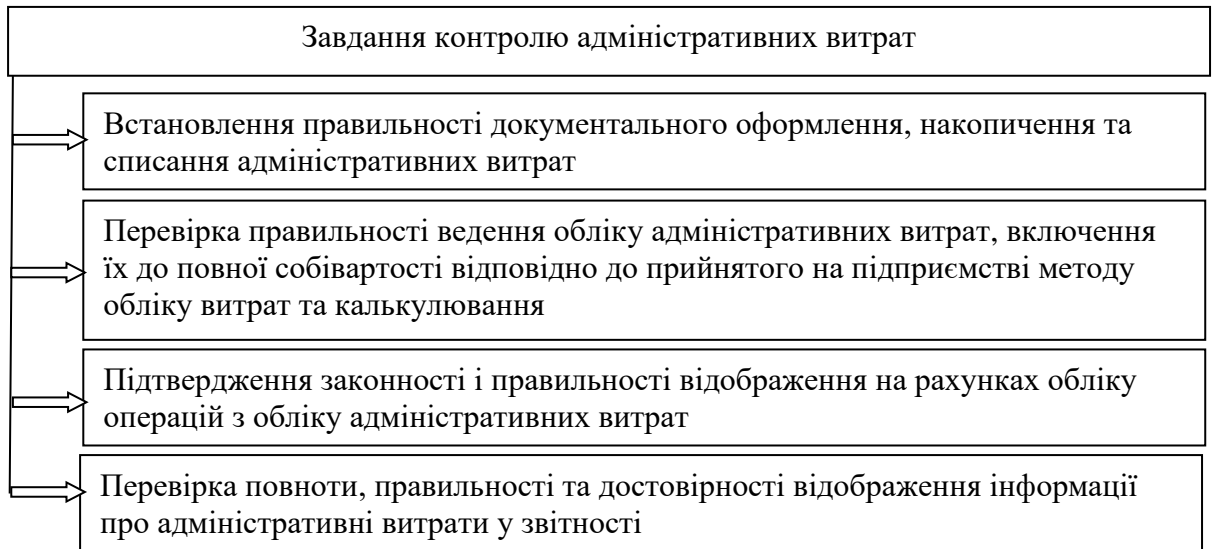

Рисунок 1.8 – Завдання контролю адміністративних витрат

Джерело: згруповано автором на основі [61]

У науковців є ще думка щодо основних завдань контролю обліку адміністративних витрат підприємства (рисунок 1.9) [23].

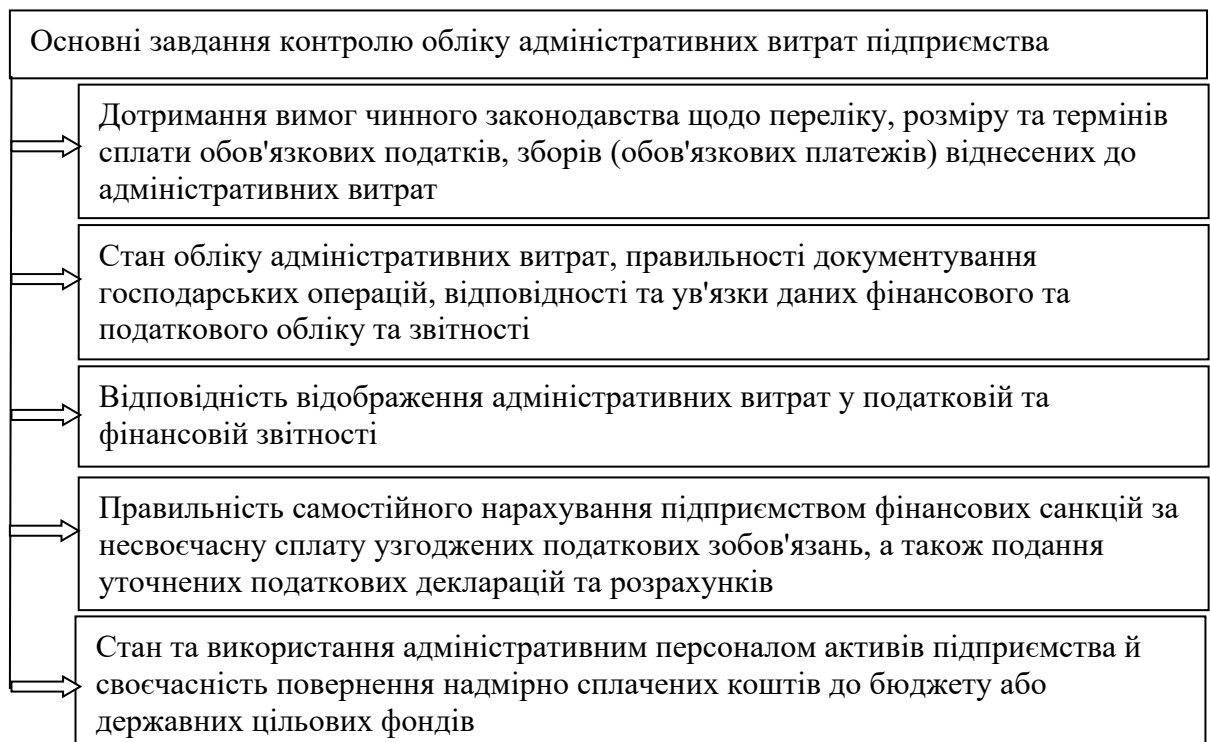

Рисунок 1.9 – Основні завдання контролю обліку адміністративних витрат підприємства

Джерело: згруповано автором на основі [23]

Об'єктами контролю є окремі або взаємопов'язані економічні, організаційні та інші сторони функціонування системи, що вивчається, стан яких може бути оцінено кількісно і якісно: ресурси, господарські процеси, економічні результати діяльності, організаційні форми, методи і функції управління [50].

Об'єкти контролю формуються, виходячи з цілей, які необхідно досягнути контролеру при проведенні дослідження операцій з адміністративними витратами. Об'єкти контролю адміністративних витрат, виокремлені Ф. Ф. Бутинцем, М. Ф. Огійчуком та М. Д. Біликом, представлені у таблиці 1.15 [25].

Таблиця 1.15 – Об'єкти контролю адміністративних витрат

Об'єкти контролю адміністративних витрат	Бутинець Ф. Ф.	Огійчук М. Ф.	Білик М. Д.
Елементи облікової політики щодо обліку адміністративних витрат.	+	-	+
Операції з обліку адміністративних витрат	+	-	-
Записи в первинних документах, облікових регістрах, звітності.	+	-	+
Інформація про порушення ведення обліку, яка знайшла документальне підтвердження в актах ревізії та перевірок, висновках аудитора	+	-	-
Визнання адміністративних витрат і їх оцінка	+	+	+
Організація обліку адміністративних витрат та стан їх внутрішнього контролю.	-	+	+

Джерело [25]

М. Ф. Огійчук та М. Д. Білик вважають, що предметна область контролю охоплює всю інформацію щодо адміністративних витрат, враховуючи і ту, яка виходить за межі бухгалтерського обліку та фінансової звітності [30].

На думку Ф. Ф. Бутинця, предметом контролю адміністративних витрат є пов'язані з ними господарські процеси та операції, а також відносини, що виникають при цьому всередині підприємства та за його межами [26].

Методика проведення контролю адміністративних витрат повинна відповідати певним етапам перевірки. Документом організаційно-методичного характеру є план контролю адміністративних витрат, який містить основні стадії процесу контролю, розміщені в логічній послідовності, із зазначенням конкретних завдань, переліку процедур, терміну їх проведення та виконавців. Поетапна послідовність дій контролера на кожній зі стадій контролю адміністративних витрат представлена на рисунку 1.10 [59].

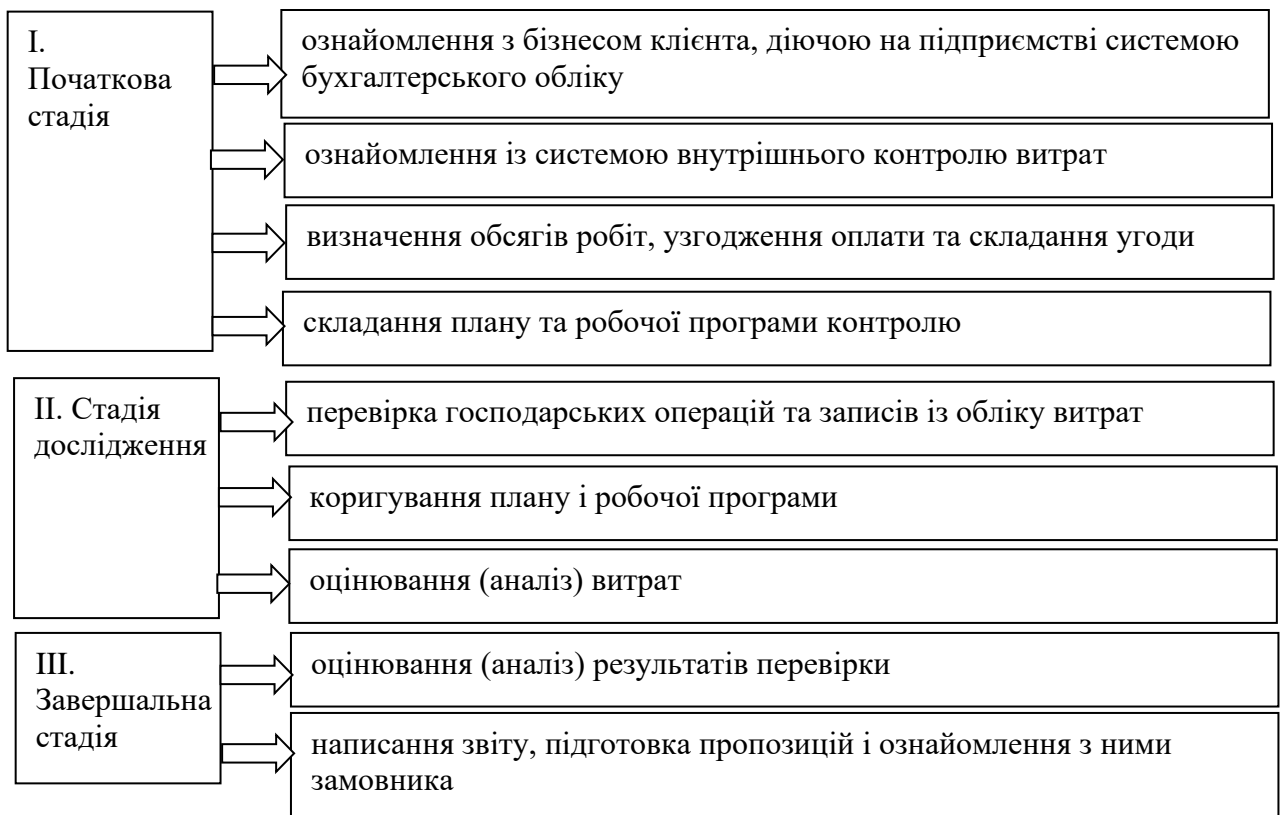

Рисунок 1.10 – Стадії та етапи контролю адміністративних витрат

Джерело: згруповано автором на основі [59]

Основними методами, які використовують при контролі адміністративних витрат, є опитування, порівняння, перерахунків, документальна перевірка, вибіркоче дослідження [62].

У процесі проведення контролю адміністративних витрат використовують Наказ про облікову політику підприємства; відомість нарахування заробітної плати адміністративно-управлінському персоналу;

рахунки за оренду приміщення офісів; облікові реєстри, в яких віддзеркалюються господарські операції з обліку витрат; акти попередніх ревізій; аудиторські висновки; звітність [65].

Контроль обліку адміністративних витрат необхідно розпочинати з інвентаризації об'єктів обліку. Це дає можливість виявити недостачі або залишки та правопорушення, якщо такі мають місце на підприємстві [36].

Перевірка правильності і наявності оцінки (вартості) адміністративних витрат. Адміністративні витрати мають піддаватися найретельніший перевірці не тільки на предмет фактичної наявності та щодо визначення їх правильної оцінки (вартості) [12].

Перевірку можна починати або з перевірки інформації фінансової звітності, або з інформації за певними видами адміністративних витрат. Пропонуємо розпочинати контроль з перевірки достовірності визнання витрат адміністративними відповідно до нормативних документів та Наказу про облікову політику, відображення адміністративних витрат у фінансовій звітності [41].

Перевірка норм відображення адміністративних витрат, що зазначено у Наказі про облікову політику. Після вивчення фактичної наявності об'єктів обліку адміністративних витрат контролер розпочинає документальну перевірку. Перед тим, як перейти до основного етапу контролю операцій з обліку адміністративних витрат необхідно дослідити Наказ про облікову політику щодо питань, які відносяться до обліку адміністративних витрат [14]. Адміністративні витрати визначаються за наступних умов: зменшення активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства; визнання на основі системного і раціонального розподілу економічних вигод, які забезпечує актив протягом декількох звітних періодів; негайне визнання, якщо економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати критеріям активів підприємства; достовірна оцінка суми адміністративних витрат [15].

Перевірка правильності формування адміністративних витрат. Тобто, здійснюючи перевірку правильності формування собівартості необхідно, передусім, дослідити правильність включення адміністративних витрат до повної собівартості [14].

Перевірка достовірності списання матеріалів адміністративні витрати. Необхідно порівнювати фактично списані суми з нормами. При постійному списанні за нормами аналізують залишки адміністративних витрат. При списанні понад норму з'ясовують причини та напрямки віднесення перевитрат. А також перевіряють правомірність віднесення адміністративних витрат за статтями калькуляції [56].

Перевірка достовірності формування адміністративних витрат на оплату праці. При проведенні такої перевірки контролеру необхідно порівняти обсяги фактично виконаних робіт з нормами і розцінками, порівняти розцінки з тарифними ставками, перевірити правильність нарахування оплати праці адміністративного персоналу у відповідності з проводкою: Дт 92 «Адміністративні витрати» Кт 661 «Розрахунки за заробітною платою». При цьому використовуються дані відомостей, тарифних ставок облікових реєстрів по рахунках 92 «Адміністративні витрати», 661 «Розрахунки за заробітною платою» [15].

При перевірці первинних документів з нарахування заробітної плати адміністративному персоналу контролер може виявити факт включення до повної собівартості, витрат на оплату праці працівників, зайнятих в інших видах діяльності. Це досягається шляхом звірки даних по кредиту рахунку 661 в частині сум, списаних на рахунки адміністративних витрат і показників за підсумком зведеної відомості з оплати праці в частині її нарахування. Дані за підсумками зведеної відомості, як правило, повинні бути більше ніж дані, по дебету рахунків обліку адміністративних витрат [14].

Перевірка достовірності формування адміністративних витрат на соціальне страхування із заробітної плати. Перевірка правильності нарахування внесків на соціальне страхування із заробітної плати адміністративного персоналу [56].

При перевірці правильності віднесення на адміністративні витрати відрахувань на соціальні заходи необхідно звернути увагу на дотримання прямої залежності джерела нарахування внесків до позабюджетних фондів від джерела нарахування самого фонду оплати праці. Тобто, необхідно встановити відповідність джерела виплати заробітної плати джерелу сплати внесків. При цьому використовують дані перевірок за іншими розділами [30].

Перевірка достовірності віднесення амортизації до адміністративних витрат. Перевірка правильності нарахування амортизації на вартість обладнання, транспортних засобів, будинку, комп'ютерної техніки, що використовує адміністративний персонал [15]. Послідовність перевірки правильності нарахування та відображення в обліку амортизації. Завданнями контролю при вивченні правильності формування адміністративних витрат є перевірка правомірності віднесення таких витрат до складу адміністративних витрат [58]. Адміністративні витрати перевіряються за наступними етапами наведено на рисунку 1.11.

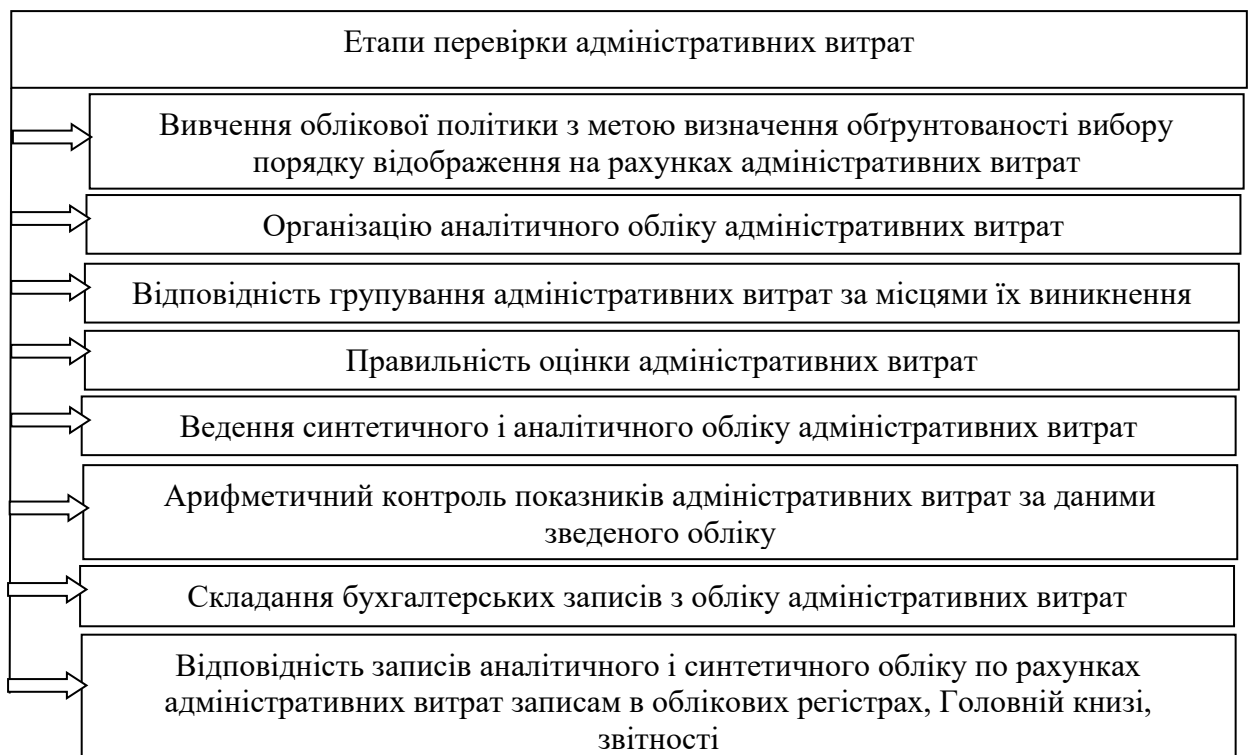

Рисунок 1.11 – Етапи перевірки адміністративних витрат

Джерело: згруповано автором на основі [58]

Основні вимоги до контролю адміністративних витрат, які відображаються у первинних документах наведено на рисунку 1.12 [41].

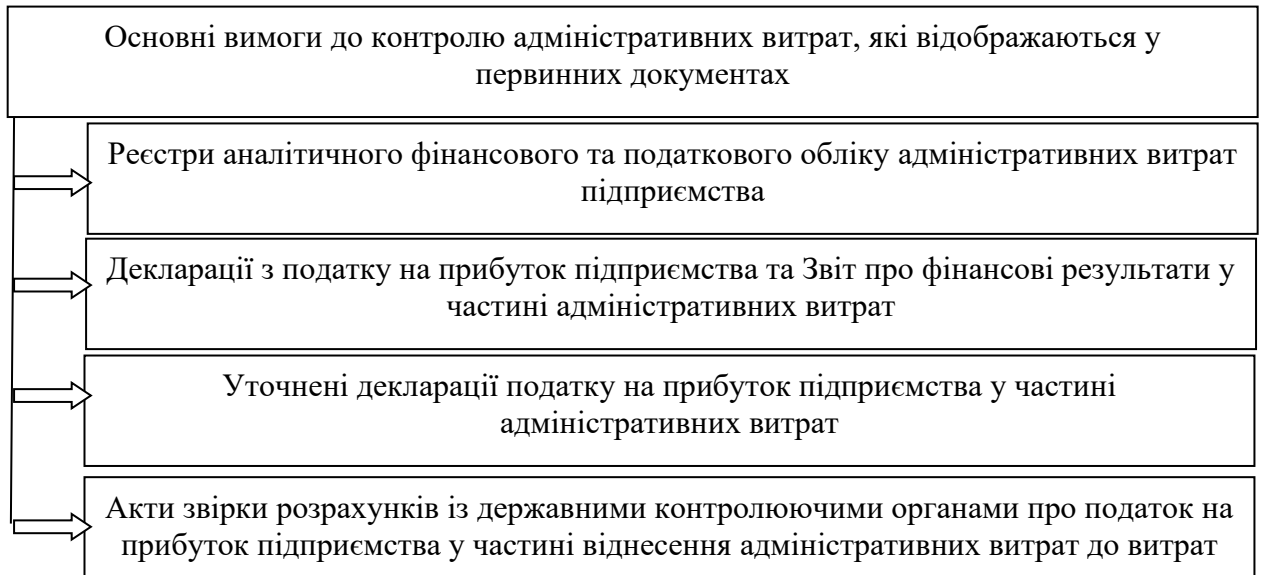

Рисунок 1.12 – Основні вимоги до контролю адміністративних витрат, які відображаються у первинних документах

Джерело: згруповано автором на основі [41]

Основні вимоги до контролю адміністративних витрат, які відображаються у первинних документах наведені на рисунку 1.13 [36].

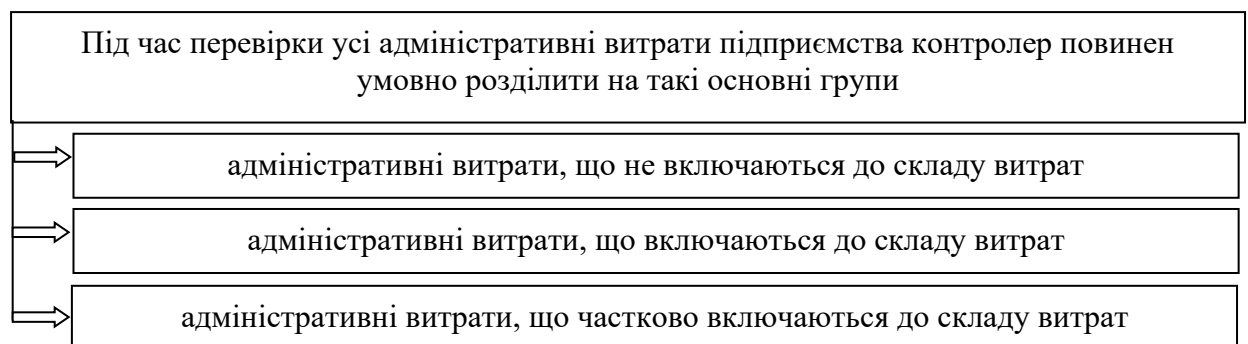

Рисунок 1.13 – Основні вимоги до контролю адміністративних витрат, які відображаються у первинних документах

Джерело: згруповано автором на основі [36]

Наступним етапом контролю є перевірка правильності визначення адміністративних витрат підприємства, які пов'язані з підготовкою та організацією виробництва, продажем продукції, виконанням робіт, наданням

послуг [15].

Під час перевірки правильності формування адміністративних витрат, пов'язаних із придбанням запасів, контролер повинен використовувати угоди, первинні документи (накладні, податкові накладні, товарно-транспортні накладні, вантажні митні декларації, платіжні банківські або касові документи тощо), звіти матеріально відповідальних осіб, сальдові відомості, реєстри аналітичного обліку за рахунками (субрахунками) 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками», 68 «Розрахунки з іншими кредиторами», 372 «Розрахунки з підзвітними особами» [50].

Контролер може проаналізувати інформацію реєстрів аналітичного обліку запасів у кількісному та сумовому виразі, в яких є відомості про витрату запасів на адміністративні потреби [15].

Контролер повинен визначити, чи всі види виплат адміністративним працівникам, пов'язані із виробничою діяльністю. При цьому необхідно застосовувати перелік видів основної і додаткової заробітної плати [15].

Крім того, контролер повинен звернути увагу на те, що до витрат на оплату праці належать витрати за принципом нарахування, тобто вони враховуються у тому звітному періоді, коли відображена заборгованість перед фізичною особою з оплати праці, а не у момент фактичної виплати заробітної плати [14].

У фінансовому обліку для узагальнення інформації про розрахунки підприємства за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, та за фінансовими санкціями, що справляються в дохід бюджету, повинен використовуватись рахунок 64 «Розрахунки за податками й платежами». Тому необхідно перевірити всі кореспонденції рахунків за кредитом рахунку 64 з дебетом рахунку 92 [50].

Джерелом інформації для визначення граничної суми адміністративних витрат на поліпшення основних фондів, які платник податку міг віднести протягом звітного року на витрати, повинні стати відомості аналітичного обліку основних фондів [23].

Контролер повинен зважати на те, що у додатках до Декларації з прибутку підприємства ці суми адміністративних витрат не відображаються. Крім того, базою для визначення суми дозволених витрат на поліпшення основних фондів є залишкова вартість лише власних основних фондів, хоча самі поліпшення можуть стосуватись і орендованих основних фондів [14].

Джерела інформації щодо перевірки адміністративних витрат наведено на рисунку 1.14.

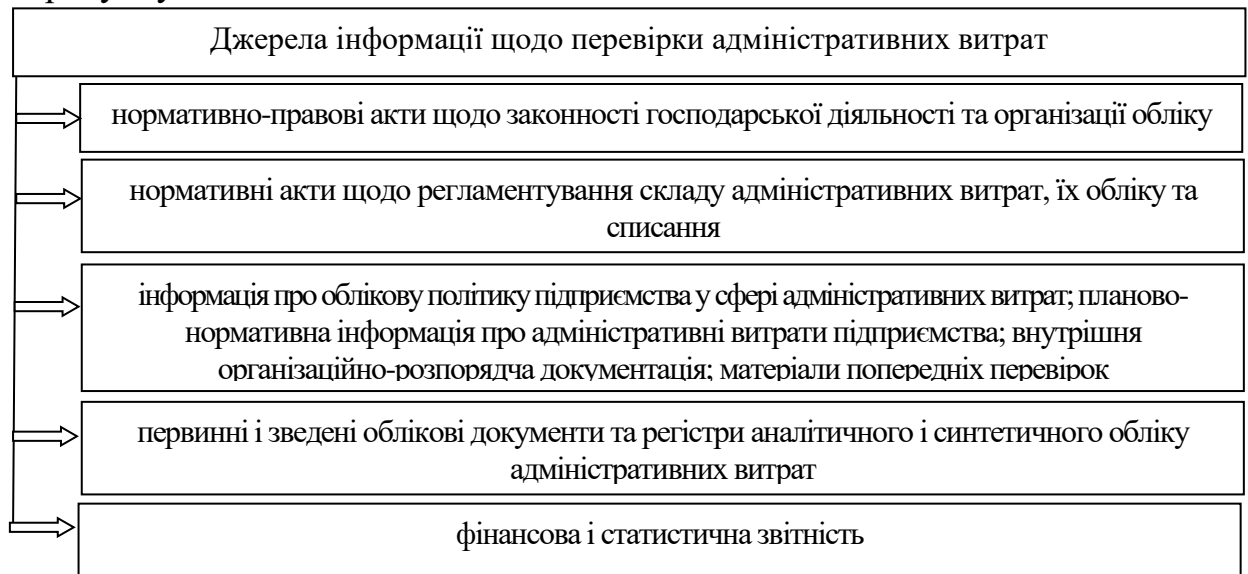

Рисунок 1.14 – Джерела інформації щодо перевірки адміністративних витрат

Джерело: згруповано автором на основі [14]

Отже, підсумовуючи перший розділ, слід зазначити, що методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності, у тому числі й адміністративних витрат визначає НП(С)БО 16 «Витрати». До адміністративних витрат відносяться наступні витрати: витрати на службові відрядження й утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу; винагороди за консультаційні, інформаційні, аудиторські та інші послуги, що отримує платник податку для забезпечення господарської діяльності; загальні корпоративні витрати, в тому числі організаційні витрати, витрати на проведення річних та інших зборів органів управління, представницькі витрати; витрати на утримання

основних засобів, інших необоротних матеріальних активів загальногосподарського використання; витрати на оплату послуг зв'язку; витрати на транспортне обслуговування працівників підприємства, пов'язаних з її управлінням; витрати на утримання та експлуатацію службових легкових автомобілів, що перебувають на балансі приватного підприємства. Загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства, відображаються на рахунку 92 «Адміністративні витрати». За дебетом рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображається сума визнаних адміністративних витрат, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати». Аналітичний облік адміністративних витрат ведеться за статтями витрат або в розрізі елементів витрат. Дані рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображаються в журналі 5 (5А).

Метою контролю адміністративних витрат є встановлення достовірності інформації бухгалтерського обліку адміністративних витрат, достовірності інформації про адміністративні витрати у фінансовій звітності. Основними завданнями контролю обліку адміністративних витрат підприємства є перевірка: дотримання вимог чинного законодавства щодо переліку, розміру та термінів сплати обов'язкових податків, зборів віднесених до адміністративних витрат; стану обліку адміністративних витрат, правильності документування господарських операцій, відповідності та ув'язки даних фінансового і податкового обліку та звітності; відповідності відображення адміністративних витрат у податковій та фінансовій звітності; правильності самостійного нарахування підприємством фінансових санкцій за несвоєчасну сплату узгоджених податкових зобов'язань, а також подання уточнених податкових декларацій та розрахунків; стану та використання адміністративним персоналом активів підприємства й своєчасності повернення надмірно сплачених коштів до бюджету або державних цільових фондів.

2 ОБЛІК АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

2.1 Загальна характеристика ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Компанія ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» зареєстрована 11.07.2017 р. за юридичною адресою Україна, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, вулиця Шевченка, будинок 50, приміщення 10. Керівником організації є Маньков Олександр Васильович. Розмір статутного капіталу на момент реєстрації склав 17 500 000,00 грн. Код 41453784.

Основний вид діяльності:

64.99 Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення);

Інші види діяльності:

- 64.91 Фінансовий лізинг;
- 64.92 Інші види кредитування;
- 66.19 Інша допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення.

Інформація щодо включення фінансової установи до відповідного державного реєстру фінансових установ: Довідка про взяття на облік юридичної особи як такої, що має право надавати послуги з фінансового лізингу: ФК 945 від 10.10.2017 р.

Компанія ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» працює на підставі вимог Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та Положення про порядок розкриття інформації небанківськими фінансовими установами, затвердженого Постановою Правління Національного банку України.

Повне найменування надавача фінансових послуг відповідно до установчих документів та відомостей з Єдиного державного реєстру

юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Товариство з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

Відокремлені структурні підрозділи відсутні. Зареєстровані торговельні марки (знаки для товарів і послуг) під час надання фінансових послуг не використовуються. Товариство не залучає посередників та/або агентів для надання послуг фінансового лізингу. Структурно-логічна схема управління ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» наведена на рисунку 2.1.

Рисунок 2.1 – Структурно-логічна схема управління ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Джерело: згруповано автором

ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» – це небанківська юридична особа яка має ліцензію на надання послуг лізингу, факторингу, надання гарантій та кредитування.

2.2 Аналіз фінансового стану ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Джерелом аналізу необоротних активів є Баланс (Звіт про фінансовий стан). При цьому в процесі аналізу Балансу також аналізуються дані аналітичного та синтетичного обліку, облікові регістри, примітки до фінансової звітності, в яких інформація є більш розширеною (додаток А, Б).

Аналіз необоротних активів за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.1.

Таблиці 2.1 – Динаміка необоротних активів та їх аналіз за 2018-2022

рр., тис грн

Показники	Рядки	2018	2019	2020	2021	2022
Нематеріальні активи	1000	204	158	116	77	263
первісна вартість	1001	1129	1130	1134	1137	1194
накопичена амортизація	1002	925	972	1018	1060	931
Незавершені капітальні інвестиції	1005	64727	12656	15637	20798	20093
Основні засоби	1010	1063680	1063479	1026653	961770	922135
первісна вартість	1011	11067577	11147319	11199631	11222700	11282211
знос	1012	10003897	10083840	10172978	10260930	10360076
інші фінансові інвестиції	1035	82083	89884	75629	872	881
Усього за розділом I	1095	1210694	1166177	1118035	983517	943372

Продовження таблиці 2.1

Абсолютне відхилення				Темп росту			
2019 р. до 2018 р.	2020 р. до 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.	2019 р. у % до 2018 р.	2020 р. у % до 2019 р.	2021 р. у % до 2020 р.	2022 р. у % до 2021 р.
-46	-42	-39	186	77,45	73,42	66,38	341,56
1	4	3	57	100,09	100,354	100,27	105,01
47	46	42	-129	105,08	104,73	104,13	87,83
-52071	2981	5161	-705	19,55	123,55	133,00	96,61
-201	-36826	-64883	-39635	99,98	96,54	93,68	95,88
79742	52312	23069	59511	100,72	100,47	100,21	100,53
79943	89138	87952	99146	100,80	100,88	100,87	100,97
7801	-14255	-74757	9	109,50	84,14	1,15	101,03
-44517	-48142	-134518	-40145	96,32	95,87	87,97	95,92

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Аналіз необоротних активів за 2018-2022 рр. показав, що розмір необоротних активів впродовж досліджуваного періоду поступово зменшувався, а саме у 2019 році у порівнянні з минулим роком їх обсяг скоротився на 3,68%, у 2020 році на 4,13%, у 2021 році 12,03%, у 2022 році на 4,08%. Головним чинником такого зменшення стало зменшення первісної вартості основних засобів та збільшення зносу.

Мета аналізу оборотних активів полягає у забезпеченні максимально можливої ефективності їх використання. Аналіз оборотних активів за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Динаміка оборотних активів та їх аналіз за 2018-2022 рр., тис грн.

Показники	Рядки	2018	2019	2020	2021	2022
Запаси	1100	326382	215616	402868	423021	510932
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	467302	904998	1127114	372215	1840649
за виданими авансами	1130	11639	12447	81859	296283	74176
з бюджетом	1135	246630	44371	110708	200647	78073
у тому числі з податку на прибуток	1136	9975		34961	5713	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13478	157852	68806	4092	3904
Гроші та їх еквіваленти	1165	150	22712	17408	4894	47083
Інші оборотні активи	1190	47649	48844	61084	135563	17511
Усього за розділом II	1195	1113230	1406840	1869847	1436715	2572328

Продовження таблиці 2.2

Абсолютне відхилення				Темп росту			
2019 р. до 2018 р.	2020 р. до 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.	2019 р. у % до 2018 р.	2020 р. у % до 2019 р.	2021 р. у % до 2020 р.	2022 р. у % до 2021 р.
-110766	187252	20153	87911	66,06	186,85	105,00	120,78
437696	222116	-754899	1468434	193,66	124,54	33,02	494,51
808	69412	214424	-222107	106,94	657,66	361,94	25,04
-202259	66337	89939	-122574	17,99	249,51	181,24	38,91
-9975	34961	-29248	-5713	0		16,34	0
144374	-89046	-64714	-188	1171,18	43,59	5,95	95,41
22562	-5304	-12514	42189	15141,3	76,65	28,11	962,06
1195	12240	74479	-118052	102,51	125,06	221,93	12,92
293610	463007	-433132	1135613	126,38	132,91	76,84	179,04

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПТАЛ»

Аналіз оборотних активів за 2018-2022 рр. показав, що загальний розмір оборотних активів мав позитивний тренд, а саме у 2019 році у порівнянні з попереднім роком їх обсяг збільшився на 26,38%, у 2020 році збільшився на 32,91%, у 2021 році зменшився на 23,16%, у 2022 році

збільшився на 79,04%. Зміни відбулись за рахунок обсягу дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги який у 2019 році збільшився на 93,66% і склав 904998 тис грн, у 2020 році збільшився на 24,54% і склав 1127114 тис грн, у 2021 році зменшився на 66,98 % і склав 372215 тис грн, у 2022 році збільшився на 394,51 % і склав 1840649 тис грн.

Від показника власний капітал залежить забезпеченість коштами для функціонування, кредитоспроможність та платоспроможність підприємства. Аналіз власного капіталу за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Динаміка власного капіталу та його аналіз за 2018-2022 рр., тис грн

Показники	Рядки	2018	2019	2020	2021	2022
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	227955	227955	227955	227955	227955
Капітал у дооцінках	1405					
Додатковий капітал	1410	34041	33481	20805	12923	26745
Резервний капітал	1415	22617	22617	22617	22617	34193
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-327592	-120910	-349700	-173596	1463926
Неоплачений капітал	1425					-2590
Вилучений капітал	1430					
Усього за розділом I	1495	-42979	163143	-78323	89899	1750229

Продовження таблиці 2.3

Абсолютне відхилення				Темп росту			
2019 р. до 2018 р.	2020 р. до 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.	2019 р. у % до 2018 р.	2020 р. у % до 2019 р.	2021 р. у % до 2020 р.	2022 р. у % до 2021 р.
0	0	0	0	100	100	100	100
0	0	0	0				
-560	-12676	-7882	13822	98,36	62,14	62,12	206,96
2	0	0	11576	100	100	100	151,18
206682	-228790	176104	1637522	36,91	289,22	49,64	-843,30
0	0	0	-2590				
0	0	0	0				
206122	-241466	168222	1660330	-379,59	-48,01	-114,78	1946,88

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Аналіз власного капіталу за 2018-2022 рр. показав, що розмір статутного капіталу протягом досліджуваного періоду, не змінювався. З 2018 року по 2021 рік додатковий капітал постійно зменшувався, через уцінку застарілих необоротних активів та нарахування зносу на безоплатно отримані раніше основні засоби, а у 2022 року збільшився на 106,96%, що пов'язано з проведенням дооцінки обладнання.

Горизонтальний аналіз довгострокових зобов'язань і забезпечень дозволяє переглянути позиковий капітал за горизонтальною динамікою, оцінити тенденції змін окремих елементів джерел залучених фінансових ресурсів, визначити, як вони змінюються в абсолютному і відносному значеннях. Аналіз довгострокових зобов'язань і забезпечень за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Динаміка довгострокових зобов'язань і забезпечень та їх аналіз за 2018-2022 рр., тис грн

Показники	Рядки	2018	2019	2020	2021	2022
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	49435	46017	34731	53998	30556
Довгострокові кредити банків	1510	17658				
Інші довгострокові зобов'язання	1515	80	18317	117609	149237	161784
Довгострокові забезпечення	1520					
Цільове фінансування	1525					
Усього за розділом II	1595	67173	64334	152340	203235	192340

Продовження таблиці 2.4

Абсолютне відхилення				Темп росту			
2019 р. до 2018 р.	2020 р. до 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.	2019 р. у % до 2018 р.	2020 р. у % до 2019 р.	2021 р. у % до 2020 р.	2022 р. у % до 2021 р.
-3418	-11286	19267	-23442	93,09	75,47	155,48	56,59
-17658	0	0	0	0	0		
18237	99292	31628	12547	22896,25	642,08	126,89	108,41
0	0	0	0		0		
0	0	0	0		0		
-2839	88006	50895	-10895	95,77	236,80	133,41	94,64

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Аналіз довгострокових зобов'язань і забезпечень за 2018-2022 рр. показав, що їх обсяг у 2019 році зменшився на 4,23% у порівнянні з 2018 роком і склав 64334 тис грн, це відбулося за рахунок погашення довгострокового кредиту банку та відмови від кредитів у подальшому. У 2020 році у порівнянні з 2019 роком їх обсяг збільшився на 136,8%, за рахунок залучення інших довгострокових зобов'язань, у 2021 році темп приросту даного показника у порівнянні з минулим роком збільшився на 33,41% за рахунок збільшення відстрочених податкових зобов'язань та інших довгострокових зобов'язань, у 2022 році у порівнянні з 2021 роком даний показник зменшився на 10895 тис грн. або 5,36% і склав 192340 тис грн. за рахунок зменшення відстрочених податкових зобов'язань.

Наступним етапом аналізу є дослідження поточних зобов'язань і забезпечень. До поточних зобов'язань відносять зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців починаючи з дати балансу. Аналіз поточних зобов'язань і забезпечень за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Динаміка поточних зобов'язань і забезпечень та їх аналіз за 2018-2022 рр., тис грн.

Показники	Рядки	2018	2019	2020	2021	2022
Короткострокові кредити банків	1600	561380	51710	8471		
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610					
довгостроковими зобов'язаннями						
товари, роботи, послуги	1615	792975	581252	1272778	1321163	858134
розрахунками з бюджетом	1620	3323	35464	4525	4976	66704
у тому числі з податку на прибуток	1621		31951			61314
розрахунками зі страхування	1625	4134	3829	3978	2818	3180
розрахунками з оплати праці	1630	8464	8095	8653	10901	12187
Поточні забезпечення	1660	16909	17302	17971	19604	23827
Доходи майбутніх періодів	1665					
Інші поточні зобов'язання	1690	912545	1647888	1597489	767636	609099
Усього за розділом III	1695	2299730	2345540	2913865	2127098	1573131

Продовження таблиці 2.5

Абсолютне відхилення				Темп росту			
2019 р. до 2018 р.	2020 р. до 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.	2019 р. у % до 2018 р.	2020 р. у % до 2019 р.	2021 р. у % до 2020 р.	2022 р. у % до 2021 р.
-509670	-43239	-8471	0	9,21	16,38	0	
0	0	0	0				
0	0	0	0				
-211723	691526	48385	-463029	73,30	218,97	103,80	64,95
32141	-30939	451	61728	1067,23	12,76	109,97	1340,51
31951	-31951	0	61314		0		
-305	149	-1160	362	92,62	103,89	70,84	112,85
-369	558	2248	1286	95,64	106,89	125,98	111,0
393	669	1633	4223	102,32	103,87	109,09	121,54
0	0	0	0				
735343	-50399	-829853	-158537	180,58	96,94	48,05	79,35
45810	568325	-786767	-553967	101,99	124,23	73,00	73,96

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Динаміка поточних зобов'язань і забезпечень за 2018-2022 рр. в цілому мала негативну динаміку. Так, у 2019 році у порівнянні з 2018 роком їх обсяг збільшився на 1,99% за рахунок збільшення інших поточних зобов'язань, у 2020 році у порівнянні з минулим роком відбулося збільшення на 24,23% за рахунок збільшення заборгованості перед постачальниками, у 2021 році у порівнянні з 2020 роком обсяг поточних зобов'язань і забезпечень скоротився на 27%, що стало наслідком зменшення інших поточних зобов'язань, у 2022 році відмічено аналогічну тенденцію, а саме зменшення кредиторської заборгованості перед постачальниками та інших поточних зобов'язань дозволило зменшити даний показник на 26,04%.

Ліквідність підприємства відображає його здатність розраховуватися за своїми поточними зобов'язаннями наявними оборотними ресурсами шляхом швидкого конвертування їх у грошові кошти. Аналіз ліквідності за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Аналіз ліквідності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» за 2018-2022 рр.

Показник	Норматив	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення			
							2019 р. до 2018 р.	2020 р. до 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
Коефіцієнт покриття	>1	0,48	0,60	0,64	0,68	1,64	0,12	0,04	0,04	0,96
Коефіцієнт швидкої ліквідності	>0,6	0,34	0,51	0,50	0,48	1,31	0,17	-0,01	-0,02	0,83
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>=0,25	0,01	0,01	0,01	0,00	0,03	0	0	-0,01	0,03
Чистий оборотний капітал, тис грн		-1186500	-938700	-1042642	-690383	999197	247800	-103942	352259	1689580

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Наведені в таблиці 2.6. дані свідчать, що коефіцієнт покриття (поточної ліквідності) впродовж 2018-2021 рр. мав позитивну динаміку, але не відповідав нормативному значенню (> 1), що свідчить про наявність фінансового ризику та низькій ліквідності та платоспроможності підприємства. В 2022 році його значення перевищило норматив, що характеризує достатність оборотних активів підприємства для погашення своїх боргів і показує, що 1,64 грошових одиниць оборотних активів припадає на кожен грошову одиницю короткострокових зобов'язань.

Коефіцієнт швидкої ліквідності є індикатором короткострокової ліквідності компанії і свідчить про достатність власних оборотних коштів для продовження господарської діяльності. Впродовж 2018-2021 років його значення було нижче норми і тільки в 2022 році свідчить про здатність компанії вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності за весь досліджуваний період був значно нижче норми та показує, яка частина короткострокової заборгованості може бути, у випадку необхідності, погашена негайно за рахунок найбільш ліквідних активів (грошових коштів).

Платоспроможність виявляє здатність підприємства розраховуватися за власними поточними зобов'язаннями лише наявними на підприємстві грошовими коштами та їх еквівалентами. Аналіз платоспроможності за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Аналіз платоспроможності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» за 2018-2022 рр.

Показник	Норматив	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення			
							2019 р. до 2018 р.	2020 р. до 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	$\geq 0,5$	-0,02	0,06	0,00	0,04	0,50	0,08	-0,06	0,04	0,46
Коефіцієнт фінансової стійкості	< 1	-54,89	14,77	365,37	25,92	1,01	69,66	350,6	-339,45	-24,91
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$\geq 0,1$	-0,52	-0,40	-0,36	-0,33	0,64	0,12	0,04	0,03	0,97
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$> 0,2$	27,52	-5,75	-128,47	-7,68	0,57	-33,27	-122,72	120,79	8,25

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) показує яку саме частину у загальних вкладеннях у підприємство складає власний капітал. Значення коефіцієнта впродовж 2018-2021 років значно нижче нормативу і тільки у 2022 році дорівнює нормативу, що характеризує фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування його діяльності.

Коефіцієнт фінансової стійкості показує яку частку активів компанія здатна фінансувати за рахунок постійного капіталу і капіталу, залученого на довгостроковій основі. Значення коефіцієнта впродовж 2018-2021 років значно нижче нормативу і тільки у 2022 році дорівнює нормативу що свідчить про наявність джерел фінансування, які підприємство може використовувати у своїй діяльності тривалий час.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами впродовж 2018-2021 років значно нижче нормативу і тільки у 2022 році перевищив нормативне значення, що свідчить про можливість фінансувати оборотний капітал за рахунок власних оборотних коштів.

Від'ємне значення коефіцієнту маневреності власного капіталу впродовж 2019-2021 рр. свідчить про відволікання власних коштів на фінансування необоротних активів. В свою чергу, значення коефіцієнта 0,57 у 2022 році свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних.

Аналіз ділової активності передбачає визначення результатів діяльності підприємства через застосування комплексної оцінки ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів. Аналіз ділової активності за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Аналіз ділової активності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» за 2018-2022 рр.

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення			
						2019 р. до 2018 р.	2019 р. до 2018 р.	2019 р. до 2018 р.	2019 р. до 2018 р.
Коефіцієнт оборотності активів	1,00	1,60	1,82	2,00	2,53	0,6	0,22	0,18	0,53
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,05	5,32	5,18	4,06	6,45	1,27	-0,14	-1,12	2,39
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,05	4,21	4,03	4,78	5,22	1,16	-0,18	0,75	0,44
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	88,99	67,68	69,49	88,79	55,81	-21,31	1,81	19,3	-32,98
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	117,86	85,48	89,26	75,28	68,94	-32,38	3,78	-13,98	-6,34
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	8,12	14,44	16,35	13,10	16,05	6,32	1,91	-3,25	2,95
Фондовіддача	0,20	0,35	0,45	0,48	0,67	0,15	0,1	0,03	0,19
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	108,99	65,15	59,07	934,29	8,15	-43,84	-6,08	875,22	-926,14

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Дані таблиці 2.8 дають змогу стверджувати, що впродовж досліджуваного періоду на кожен гривню наявних у підприємства активів отримано чистого доходу від реалізації продукції у 2018 році 1,0 грн., у 2019

– 1,60 грн., у 2020 – 1,82 грн., у 2021 – 2,00 грн., у 2022 – 2,53 грн. про це свідчить коефіцієнт оборотності активів.

Значення коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості у 2018 році 4,05, у 2019 – 5,32, у 2020 – 5,18, у 2021 – 4,06, у 2022 – 6,45 показує кількість обертів, необхідних підприємству для оплати у звітному періоді поточної кредиторської заборгованості. Строк погашення кредиторської заборгованості за досліджуваний період складав 88,99 дн., 67,68 дн., 69,49 дн, 88,79 дн та 55,81 днів відповідно.

Значення коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за досліджуваний період складало у 2018 році 3,05, у 2019 – 4,21, у 2020 – 4,03, у 2021 – 4,78, у 2022 – 5,22 це показує, скільки раз за звітний період обертаються кошти по розрахункам з дебіторами. Строк погашення дебіторської заборгованості за досліджуваний період складав 117,86 дн., 85,48 дн., 89,26 дн, 75,28 дн та 68,94 днів відповідно.

Коефіцієнт оборотності запасів характеризує ефективність використання запасів. Його значення впродовж досліджуваного періоду складало у 2018 році 8,12, у 2019 – 14,11, у 2020 – 16,35, у 2021 – 13,10, у 2022 – 16,05 та показує, скільки раз у середньому поповнювались запаси підприємства впродовж звітнього періоду.

Фондовіддача характеризує ефективність використання основних фондів. Її значення за досліджуваний період склало 0,20, 0,35, 0,45, 0,48, 0,67 відповідно та показує суму виручки, яка приходить на одну гривню коштів, інвестованих в основні засоби підприємства.

Коефіцієнт віддачі власного капіталу впродовж 2018-2022 рр. склав 108,99, 65,15, 59,07, 934,29, 8,15 відповідно, це показує наскільки ефективно використовується власний капітал, тобто скільки прибутку було згенеровано на кожен гривню залучених власних коштів. Як свідчать розрахунки, у порівнянні з попередніми періодами найменше значення було у 2022 році що говорить про недостатню віддачу власного капіталу на підприємстві.

Рентабельність характеризує міру цієї ефективності, тобто відносний ступінь прибутковості підприємства або продукції, що виробляється. У загальній формі рентабельність розраховують як відношення прибутку до витрат чи застосованих ресурсів (капіталу). Аналіз рентабельності за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Аналіз рентабельності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» за 2018-2022 рр.

Показник	Норматив	2018	2019	2020	2021	2022	Відхилення			
							2019 р. до 2018 р.	2019 р. до 2018 р.	2019 р. до 2018 р.	2019 р. до 2018 р.
Коефіцієнт рентабельності активів		-0,06	0,03	-0,06	0,07	0,56	0,09	-0,09	0,13	0,49
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	> 20%	-0,06	0,02	-0,03	0,03	0,22	0,08	-0,05	0,06	0,19
Коефіцієнт рентабельності реалізації	> 30%	0	-0,12	0,00	-0,06	-0,38	-0,12	0,12	-0,06	-0,32

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Дані таблиці 2.9 дають змогу стверджувати про досить суперечливі тенденції коефіцієнта рентабельності активів. Так, за досліджуваний період його значення склало - 0,06, 0,03, - 0,06, 0,07, 0,56 відповідно, що свідчить про низьку ефективність їх використання та вказує на те, скільки підприємство на кожну гривню вартості активів отримало чистого прибутку.

Не менш суперечливі тенденції і коефіцієнта рентабельності власного капіталу, незважаючи на позитивний тренд його значення склало - 0,06, 0,02, - 0,03, 0,03, 0,22 відповідно, це показує, скільки на кожну 1 грн., вкладених у власний капітал, підприємство отримало чистого прибутку (збитку).

Коефіцієнт рентабельності реалізації, який показує величину операційного прибутку, що приходить на одну гривню чистого доходу від реалізації продукції не тільки не відповідає нормативу, а й має від'ємне значення впродовж всього досліджуваного періоду.

2.3 Облік адміністративних витрат на ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Великим тягарем на витрати підприємства лягають адміністративні витрати, які не задіяні у виробництві.

До адміністративних витрат на ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» включаються наступні загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством:

- загальні корпоративні витрати (організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, представницькі витрати тощо);
- витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу;
- витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання (операційна оренда, страхування майна, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона);
- винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо);
- витрати на зв'язок (поштові, телеграфні, телефонні, телекс, факс тощо);
- амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання;
- витрати на врегулювання спорів у судових органах;
- податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до виробничої собівартості продукції, робіт, послуг);
- плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків, а також витрати, пов'язані з купівлею-продажем валюти;
- інші витрати загальногосподарського призначення.

ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» отримало від постачальників: матеріали на суму 500 грн, паливо – 1500 грн, МШП – 1000 грн, додатково

ПДВ – 600 грн. Перераховано оплату постачальнику. Відпущено на адміністративні потреби: матеріали на суму 500 грн, паливо – 1500 грн, канцелярські товари на 700 грн, засоби спецзахисту (маски, рукавички) – 300 грн. Списано адміністративні витрати на фінансовий результат. Облік відпуску матеріалів, палива та МШП на адміністративні потреби наведено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Облік відпуску матеріалів, палива та МШП на адміністративні потреби

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Надійшли матеріали від постачальників	201	631	500
2	Надійшло паливо від постачальників	203	631	1500
3	Надійшли МШП від постачальників	22	631	1000
4	ПДВ	641	631	600
5	Перераховано кошти постачальникам	631	311	3600
6	Відпущена фарба для адміністративної будівлі	92	201	500
7	Відпущено паливо для автомобіля директора	92	203	1500
8	Видано канцелярські товари в бухгалтерію	92	22	700
9	Видано в офіс маски, рукавички та рідина для спецзахисту	92	22	300
10	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	3000

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» видано з каси аванс на відрядження підзвітній особі у розмірі 4000 грн. Затверджено авансовий звіт працівника адміністрації, а саме: квитки на проїзд по 500 грн у кожний бік, добові за 3 дні по 670 грн відповідно до наказу про облікову політику, витрати на готель 1800 грн, в тому числі ПДВ 300 грн. У відрядженні придбані зразки матеріалів на суму 2400 грн, у тому числі ПДВ 400 грн. Видано з каси перевитрати підзвітній особі. Списано адміністративні витрати на фінансовий результат. Облік відрядження працівника адміністрації наведено у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11 – Облік відрядження працівника адміністрації

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Видано з каси аванс на відрядження	372	301	4000
2	Затверджено авансовий звіт працівника адміністрації:			7210
3	Списана сума квитків на проїзд	92	372	1000
4	Списана сума добових (=670×3)	92	372	2010
5	Списані витрати на готель	92	372	1500
6	Визнано податковий кредит з ПДВ по готельному рахунку	641	372	300
7	Оприбутковано придбані зразки матеріалів	281	372	2000
8	Відображений податковий кредит з ПДВ	641	372	400
9	Видано з каси перевитрату	372	301	3210
10	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	4510

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Директор ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» відпрацював у травні 2023 році повністю 22 робочі дні. Його оклад 10000 грн, премія за інтенсивність роботи 50% окладу. Облік заробітної плати адміністрації наведено у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Облік заробітної плати адміністрації

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Виплачений аванс за квітень (= 0,5×10000)	661	311	5000,00
2	Сплачений ПДФО при виплаті авансу (=5000×0,18)	641	311	900,00
3	Сплачений ВЗ при виплаті авансу (=5000×0,015)	642	311	75,0
4	Сплачений ЄСВ при виплаті авансу (=5000×0,22)	651	311	1100,00
5	Нарахована повна зарплата за квітень (= 10000+10000×0,30)	92	661	15000
6	Нарахований на заробітну плату (=15000×0,22)	92	651	3300
7	Утриманий ПДФО із зарплати (=15000×0,18)	661	641	2700
8	Утриманий ВЗ за квітень (=15000×0,015)	661	642	225
9	Виплачена зарплата за 2-гу половину квітня (=15000–5000 – 1800 – 150).	661	311	8050
10	Сплачений ПДФО за 2-гу половину квітня (=2700 – 900)	641	311	1800
11	Сплачений ВЗ за 2-гу половину квітня (=225 – 75).	642	311	150
12	Сплачений ЄСВ за 2-гу половину квітня (=3300 – 1100).	651	311	2200
13	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	18300

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Нарахована амортизація основних засобів ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ». Первісна вартість 120 000 грн, ліквідаційна вартість 20 000 грн. Термін амортизації 5 років. Використовують прямолінійний метод. Облік амортизації адміністративної основних засобів наведено у таблиці 2.13.

Таблиця 2.13 – Облік амортизації основних засобів адміністративного призначення

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
	Розрахунок щорічної амортизації $120000-20000 \div 5$			20000
1	Нараховано амортизацію об'єктів адміністративного призначення (щомісячна)	92	131	1666,67
2	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	1666,67

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

З квітня 2022 р. ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» орендує будівлю під офіс. Вартість об'єкта оренди – 1 440 000 грн. Щомісячна орендна плата – 8 000 грн (у тому числі ПДВ – 1333,33 грн). За умовами договору підприємство сплачує орендну плату щокварталу. Квартальний платіж дорівнює 24 000 грн (у тому числі ПДВ – 4 000 грн). Облік оренди будівлі офісу наведено у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14 – Облік оренди будівлі офісу

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Узято на позабаланс офісне приміщення	01		
2	Сплачено орендну плату за квітень – червень 2022 р.	371	311	24000
3	Відображений розрахований ПК за правилом першої події до реєстрації ПН	644/1	644	4000
4	Визнаний ПК після того, як ПН була зареєстрована постачальником	641/ПДВ	644/1	4000
5	Нараховано орендну плату за квітень 2022 р.	92	685	6666,67
6	Списано відображений податковий кредит з ПДВ	644	685	1333,33
7	Відображено залік заборгованості	685	371	24000
8	Віднесено на витрати майбутніх періодів орендну плату за травень – червень	39	685	13333,33
9	Списано відображений податковий кредит з ПДВ	644	685	2666,67
10	Відображено залік заборгованостей	685	371	16000
11	Включено до витрат орендну плату в травні	92	39	6666,67
12	Включено до витрат орендну плату в червні	92	39	6666,67
13	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	20000

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» придбало право на використання бухгалтерського програмного забезпечення, тому його підключили до сервера з програмою на 1 рік (з січня 2023 р. по грудень 2023 р.). Вартість пакету підключення – 18 000 грн (у тому числі ПДВ – 3 00 грн). Облік підключення до бухгалтерського програмного забезпечення на рік наведено у таблиці 2.15

Таблиця 2.15 – Облік підключення до бухгалтерського програмного забезпечення на рік

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Придбано право на використання програмного забезпечення на один рік	371	311	18000
2	Відображений розрахований ПК за правилом першої події до реєстрації ПН	644/1	644	3000
3	Визнаний ПК після того, як ПН була зареєстрована постачальником	641/ПДВ	644/1	3000
4	Віднесено до витрат майбутніх періодів вартість програмного забезпечення	39	685	15000
5	Списано відображений податковий кредит з ПДВ	644	685	3000
6	Проведено залік заборгованості	685	371	18000
7	Віднесено до витрат щомісячну плату за використання програмного забезпечення	92	39	1250
8	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	1250

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» придбало бланки векселів за 360 грн, у тому числі ПДВ 60 грн. Облік купівлі бланків векселів наведено у таблиці 2.16.

Таблиця 2.16 – Облік купівлі бланків векселів

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4	5
1	Сплата державного мита	642	311	17
2	Віднесення до адміністративних витрат	92	642	17
3	Оплата банку вартості бланків векселів	371	311	360
4	Відображений розрахований ПК за правилом першої події до реєстрації ПН	644/1	644/2	60
5	Визнаний ПК після того, як ПН була зареєстрована постачальником	641/ПДВ	644/1	60
6	Оприбуткування бланків векселів	209	685	300

Продовження таблиці 2.16

1	2	3	4	5
7	Розрахунки з ПДВ	644/2	685	60
8	Проведення взаємозаліку заборгованостей	685	371	360
9	Вартість бланків векселів на позабалансовому рахунку	08	–	300
10	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	17

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Потрібно визначити, скільки днів невикористаних відпусток накопичилося у керівника ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» на кінець року (тобто фактично провести спрощену інвентаризацію відпусток). У керівника налічено 120 днів. Середньоденна заробітна плата на підприємстві 500 гривень на день. За станом на кінець року створюємо резерв проведеннями: Дебет рахунку витрат 92 Кредит рахунку 471 у сумі $120 \times 500 = 60000$ гривень. Облік грошової компенсації за невикористану відпустку наведено у таблиці 2.17.

Таблиця 2.17 – Облік грошової компенсації за невикористану відпустку

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована директору компенсація за невикористану відпустку	92	661	60 000
2	Нарахований ЄСВ 22% на суму компенсації директору	92	651	13 200
3	Утримано із суми компенсації ПДФО 18%	661	641	10 800
4	Утримано із суми компенсації військовий збір 1,5%	661	642	900
5	Погашена заборгованість за:			
6	ПДФО	641	311	10 800
7	Військовий збір	642	311	900
8	ЄСВ	651	311	13 200
9	Виплачена компенсація директору	661	311	48 300
10	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	73 200

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» перераховано авансовий щорічний платіж за використання автоматизованої системи у хмарі 36000 грн. Віднесено до витрат майбутніх періодів суму авансового щорічного платежу за користування автоматизованою системою у хмарі. Проведення при

використанні автоматизованої системи на основі хмарних технологій з річною оплатою наведено у таблиці 2.18.

Таблиця 2.18 – Проведення при використанні автоматизованої системи на основі хмарних технологій з річною оплатою

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Перераховано авансовий щорічний платіж за використання автоматизованої системи у хмарі	371	311	36000
2	Відображений розрахований ПК за правилом першої події до реєстрації ПН	644/1	644/2	6000
3	Визнаний ПК після того, як ПН була зареєстрована постачальником	641/ПДВ	644/1	6000
4	Віднесення до витрат майбутніх періодів сума авансового щорічного платежу за користування автоматизованою системою у хмарі	39	631	30000
5	Враховано ПДВ за річним платежем	644/2	631	6000
6	Щомісячне проведення: списання у витрати поточного періоду 1/12 частини річного платежу за використання автоматизованої системи у хмарі.	92	39	500
7	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	500

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» перераховано за послуги банку за надання гарантії терміном на 1 рік на 2400 грн. Відображення комісії банку-гаранта 2400 грн. Відбулось щомісячне визнання витрат за послугами банку за поточний місяць (таблиця 2.19).

Таблиця 2.19 – Облік послуг банку

№	Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Оплата послуг банку за надання гарантії терміном на 1 рік	371	311	2400,00
2	Відображення комісії банку-гаранта	39	685	2400,00
3	Залік заборгованостей	685	371	2400,00
4	Щомісячне визнання витрат за послугами банку за поточний місяць	92	39	200,00
5	Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	791	92	200,00

Джерело: згруповано автором на підставі даних ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Вартість послуг може бути включена до складу витрат. Адміністративні витрати відносяться на дебет рахунку 92, а прямі витрати на

дебет рахунку 23, загальновиробничі на дебет рахунку 91, збутові на дебет рахунку 93 або інші на дебет рахунку 94.

Отже, підсумовуючи другий розділ, слід зазначити, що ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» це небанківська юридична особа яка має ліцензію на надання послуг лізингу, факторингу, надання гарантій та кредитування.

Компанія ТОВ «ФК «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ» працює на підставі вимог Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та Положення про порядок розкриття інформації небанківськими фінансовими установами, затвердженого Постановою Правління Національного банку України.

Відокремлені структурні підрозділи відсутні. Зареєстровані торговельні марки (знаки для товарів і послуг) під час надання фінансових послуг не використовуються. Товариство не залучає посередників та/або агентів для надання послуг фінансового лізингу.

Аналіз необоротних активів за 2018-2022 рр. показав, що розмір необоротних активів впродовж досліджуваного періоду поступово зменшувався, а саме у 2019 році у порівнянні з минулим роком їх обсяг скоротився на 3,68%, у 2020 році на 4,13%, у 2021 році 12,03%, у 2022 році на 4,08%. Головним чинником такого зменшення стало зменшення первісної вартості основних засобів та збільшення зносу.

Аналіз оборотних активів за 2018-2022 рр. показав, що загальний розмір оборотних активів мав позитивний тренд, а саме у 2019 році у порівнянні з попереднім роком їх обсяг збільшився на 26,38%, у 2020 році збільшився на 32,91%, у 2021 році зменшився на 23,16%, у 2022 році збільшився на 79,04%. Зміни відбулись за рахунок обсягу дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги який у 2019 році збільшився на 93,66% і склав 904998 тис грн, у 2020 році збільшився на 24,54% і склав 1127114 тис грн, у 2021 році зменшився на 66,98 % і склав 372215 тис грн, у 2022 році збільшився на 394,51 % і склав 1840649 тис грн.

Аналіз власного капіталу за 2018-2022 рр. показав, що розмір статутного капіталу протягом досліджуваного періоду, не змінювався. З 2018 року по 2021 рік додатковий капітал постійно зменшувався, через уцінку застарілих необоротних активів та нарахування зносу на безоплатно отримані раніше основні засоби, а у 2022 року збільшився на 106,96%, що пов'язано з проведенням дооцінки обладнання.

Аналіз довгострокових зобов'язань і забезпечень за 2018-2022 рр. показав, що їх обсяг у 2019 році зменшився на 4,23% у порівнянні з 2018 роком і склав 64334 тис грн, це відбулося за рахунок погашення довгострокового кредиту банку та відмови від кредитів у подальшому. У 2020 році у порівнянні з 2019 роком їх обсяг збільшився на 136,8%, за рахунок залучення інших довгострокових зобов'язань, у 2021 році темп приросту даного показника у порівнянні з минулим роком збільшився на 33,41% за рахунок збільшення відстрочених податкових зобов'язань та інших довгострокових зобов'язань, у 2022 році у порівнянні з 2021 роком даний показник зменшився на 10895 тис грн. або 5,36% і склав 192340 тис грн. за рахунок зменшення відстрочених податкових зобов'язань.

Динаміка поточних зобов'язань і забезпечень за 2018-2022 рр. в цілому мала негативну динаміку. Так, у 2019 році у порівнянні з 2018 роком їх обсяг збільшився на 1,99% за рахунок збільшення інших поточних зобов'язань, у 2020 році у порівнянні з минулим роком відбулося збільшення на 24,23% за рахунок збільшення заборгованості перед постачальниками, у 2021 році у порівнянні з 2020 роком обсяг поточних зобов'язань і забезпечень скоротився на 27%, що стало наслідком зменшення інших поточних зобов'язань, у 2022 році відмічено аналогічну тенденцію, а саме зменшення кредиторської заборгованості перед постачальниками та інших поточних зобов'язань дозволило зменшити даний показник на 26,04%.

Аналіз ліквідності за 2018-2022 рр. показав, що коефіцієнт покриття (поточної ліквідності) впродовж 2018-2021 рр. мав позитивну динаміку, але не відповідав нормативному значенню (> 1), що свідчить про наявність

фінансового ризику та низькій ліквідності та платоспроможності підприємства. В 2022 році його значення перевищило норматив, що характеризує достатність оборотних активів підприємства для погашення своїх боргів і показує, що 1,64 грошових одиниць оборотних активів припадає на кожен грошову одиницю короткострокових зобов'язань.

Коефіцієнт швидкої ліквідності є індикатором короткострокової ліквідності компанії і свідчить про достатність власних оборотних коштів для продовження господарської діяльності. Впродовж 2018-2021 років його значення було нижче норми і тільки в 2022 році свідчить про здатність компанії вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності за весь досліджуваний період був значно нижче норми та показує, яка частина короткострокової заборгованості може бути, у випадку необхідності, погашена негайно за рахунок найбільш ліквідних активів (грошових коштів).

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) показує яку саме частину у загальних вкладеннях у підприємство складає власний капітал. Значення коефіцієнта впродовж 2018-2021 років значно нижче нормативу і тільки у 2022 році дорівнює нормативу, що характеризує фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування його діяльності.

Коефіцієнт фінансової стійкості показує яку частку активів компанія здатна фінансувати за рахунок постійного капіталу і капіталу, залученого на довгостроковій основі. Значення коефіцієнта впродовж 2018-2021 років значно нижче нормативу і тільки у 2022 році дорівнює нормативу що свідчить про наявність джерел фінансування, які підприємство може використовувати у своїй діяльності тривалий час.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами впродовж 2018-2021 років значно нижче нормативу і тільки у 2022 році перевищив

нормативне значення, що свідчить про можливість фінансувати оборотний капітал за рахунок власних оборотних коштів.

Від'ємне значення коефіцієнту маневреності власного капіталу впродовж 2019-2021 рр. свідчить про відволікання власних коштів на фінансування необоротних активів. В свою чергу, значення коефіцієнта 0,57 у 2022 році свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних.

Аналіз ділової активності за 2018-2022 рр. дає змогу стверджувати, що впродовж досліджуваного періоду на кожну гривню наявних у підприємства активів отримано чистого доходу від реалізації продукції у 2018 році 1,0 грн., у 2019 – 1,60 грн., у 2020 – 1,82 грн., у 2021 – 2,00 грн., у 2022 – 2,53 грн. про це свідчить коефіцієнт оборотності активів.

Значення коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості у 2018 році 4,05, у 2019 – 5,32, у 2020 – 5,18, у 2021 – 4,06, у 2022 – 6,45 показує кількість обертів, необхідних підприємству для оплати у звітному періоді поточної кредиторської заборгованості. Строк погашення кредиторської заборгованості за досліджуваний період складав 88,99 дн., 67,68 дн., 69,49 дн, 88,79 дн та 55,81 днів відповідно.

Значення коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за досліджуваний період складало у 2018 році 3,05, у 2019 – 4,21, у 2020 – 4,03, у 2021 – 4,78, у 2022 – 5,22 це показує, скільки раз за звітний період обертаються кошти по розрахункам з дебіторами. Строк погашення дебіторської заборгованості за досліджуваний період складав 117,86 дн., 85,48 дн., 89,26 дн, 75,28 дн та 68,94 днів відповідно.

Коефіцієнт оборотності запасів характеризує ефективність використання запасів. Його значення впродовж досліджуваного періоду складало у 2018 році 8,12, у 2019 – 14,11, у 2020 – 16,35, у 2021 – 13,10, у 2022 – 16,05 та показує, скільки раз у середньому поповнювались запаси підприємства впродовж звітного періоду.

Фондовіддача характеризує ефективність використання основних фондів. Її значення за досліджуваний період склало 0,20, 0,35, 0,45, 0,48, 0,67 відповідно та показує суму виручки, яка приходить на одну гривню коштів, інвестованих в основні засоби підприємства.

Коефіцієнт віддачі власного капіталу впродовж 2018-2022 рр. склав 108,99, 65,15, 59,07, 934,29, 8,15 відповідно, це показує наскільки ефективно використовується власний капітал, тобто скільки прибутку було згенеровано на кожну гривню залучених власних коштів. Як свідчать розрахунки, у порівнянні з попередніми періодами найменше значення було у 2022 році що говорить про недостатню віддачу власного капіталу на підприємстві.

Аналіз рентабельності за 2018-2022 рр. дає змогу стверджувати про досить суперечливі тенденції коефіцієнта рентабельності активів. Так, за досліджуваний період його значення склало - 0,06, 0,03, - 0,06, 0,07, 0,56 відповідно, що свідчить про низьку ефективність їх використання та вказує на те, скільки підприємство на кожну гривню вартості активів отримало чистого прибутку.

Не менш суперечливі тенденції і коефіцієнта рентабельності власного капіталу, незважаючи на позитивний тренд його значення склало - 0,06, 0,02, - 0,03, 0,03, 0,22 відповідно, це показує, скільки на кожну 1 грн., вкладених у власний капітал, підприємство отримало чистого прибутку (збитку).

Коефіцієнт рентабельності реалізації, який показує величину операційного прибутку, що приходить на одну гривню чистого доходу від реалізації продукції не тільки не відповідає нормативу, а й має від'ємне значення впродовж всього досліджуваного періоду.

Облік адміністративних витрат ведеться у первинних документах: накладні, розрахункові відомості, довідки бухгалтерії, розрахунок амортизації, та ін. Відображається на рахунку 92 «Адміністративні витрати», за дебетом нарахування витрат, а за кредитом списання. Обліковий регістр: використовується Журнал 5 та Відомість 5, а також Головна книга. Далі відображають у Звіті про фінансові результати.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ НА ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

3.1 Контроль адміністративних витрат ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

У звичайній діяльності будь-якого підприємства виникають адміністративні витрати, які мають певні особливості ведення обліку та проведення контролю на кожному підприємстві. Оскільки не існує законодавчо-визначених форм первинних документів для ведення обліку адміністративних витрат, підприємства самостійно займаються розробкою цих документів для правильності організації їх обліку. Керівництво підприємства постійно проводить роботу, яка пов'язана зі зниженням розміру зайвих адміністративних витрат. При здійсненні контролю за правильністю нарахування адміністративних витрат, у першу чергу, з'ясовують причини виникнення відхилень цих витрат від запланованих показників у фінансовому плані.

Метою перевірки адміністративних витрат є встановлення законності, достовірності і доцільності здійснених операцій з адміністративних витрат підприємства і правильності їх відображення в обліку.

Завданнями проведення перевірки адміністративних витрат є:

- перевірка загальних корпоративних витрат;
- перевірка витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством;
- перевірка витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання;
- перевірка винагород за професійні послуги;
- перевірка витрат на зв'язок;

- перевірка амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання;
- перевірка витрат на врегулювання спорів у судових органах;
- перевірка податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів;
- перевірка плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;
- перевірка інших витрат загальногосподарського призначення.

Удосконалену анкету перевірки адміністративних витрат подано в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Анкета перевірки адміністративних витрат

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Чи нараховуються на підприємстві загальні корпоративні витрати?		+		
2	Чи застосовуються на підприємстві службові відрядження адміністративного персоналу?		+		
3	Яка чисельність апарату управління на Вашому підприємстві:				
	- до 10 чоловік;				
	- від 11 до 50 чоловік;		+		
	- від 51 до 100 чоловік.				
4	Які на Вашому підприємстві основні засоби загальногосподарського використання?				
	- комп'ютерна техніка;		+		
	- транспортні засоби;		+		
	- меблі.		+		
5	Які на Вашому підприємстві інші матеріальні необоротні активи загальногосподарського використання?				
	- калькулятори;		+		
	- меблі;		+		
	- інші.		+		

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6
6	Чи виплачуються на Вашому підприємстві винагороди за професійні послуги?		+		
7	Чи включаються в адміністративні витрати, витрати на зв'язок?		+		
8	Які на Вашому підприємстві нематеріальні активи загальногосподарського використання?		+		
9	Чи були на підприємстві у звітному періоді випадки врегулювання спорів у судових органах?			+	
10	Які податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі сплачує Ваше підприємство, які відносяться на адміністративні витрати:				
	- транспортний податок;		+		
	- податок на землю;			-	
	- рентна плата за використання водних ресурсів;			-	
	- екологічний податок;			-	
	- інші.		+		

Джерело: складено на підставі методики [36]

Удосконалений загальний план проведення контролю адміністративних витрат наведено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – Загальний план проведення контролю адміністративних витрат

Етап перевірки	Процедури перевірки	Період проведення	Виконавці
1	2	3	4
Підготовчий	Знайомство з бізнесом клієнта, планування проведення контролю адміністративних витрат	10.01.2023-15.01.2023	Куропятник О.О.
Основний	Перевірка загальних корпоративних витрат	16.01.2023-20.01.2023	Куропятник О.О.
	Перевірка витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством	21.01.2023-22.01.2023	Куропятник О.О.

Продовження таблиці 3.2

1	2	3	4
	Перевірка витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання	23.01.2023-24.01.2023	Куропятник О.О.
	Перевірка винагороди за професійні послуги	25.01.2023	Куропятник О.О.
	Перевірка витрат на зв'язок	25.01.2023	Куропятник О.О.
	Перевірка амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання	26.01.2023	Куропятник О.О.
	Перевірка витрат на врегулювання спорів у судових органах	26.01.2023	Куропятник О.О.
	Перевірка податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів	27.01.2023	Куропятник О.О.
	Перевірка плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків	28.01.2023	Куропятник О.О.
	Перевірка інших витрат загальногосподарського призначення	28.01.2023	Куропятник О.О.
Завершальний	Складання звіту	29.01.2023-31.01.2023	Куропятник О.О.

Джерело: складено на підставі методики [50]

Удосконалена програма контролю адміністративних витрат наведена в таблиці 3.3.

По усім процедурам контролю, які наведені у загальному плані і програмі контролю адміністративних витрат, запропоновані робочі документи (табл. 3.4 – 3.13).

Таблиця 3.3 – Програма контролю адміністративних витрат

№	Мета	Перелік процедур контролю	Критерії якості	Метод перевірки	Код робочого документа	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Впевнитись у правильності визначення загальних корпоративних витрат	Перевірка загальних корпоративних витрат	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-1	16.01.2023-20.01.2023	Куропятник О.О.	
2	Впевнитись у правильності визначення витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством	Перевірка витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-2	21.01.2023-22.01.2023	Куропятник О.О.	
3	Впевнитись у правильності визначення витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання	Перевірка витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-3	23.01.2023-24.01.2023	Куропятник О.О.	
4	Впевнитись у правильності визначення винагороди за професійні послуги	Перевірка винагороди за професійні послуги	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-4	25.01.2023	Куропятник О.О.	
5	Впевнитись у правильності визначення витрат на зв'язок	Перевірка витрат на зв'язок	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-5	25.01.2023	Куропятник О.О.	

Продовження таблиці 3.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Впевнитись у правильності визначення амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання	Перевірка амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-6	26.01.2023	Куропятник О.О.	
7	Впевнитись у правильності визначення витрат на врегулювання спорів у судових органах	Перевірка витрат на врегулювання спорів у судових органах	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-7	26.01.2023	Куропятник О.О.	
8	Впевнитись у правильності розрахунку податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів	Перевірка податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-8	27.01.2023	Куропятник О.О.	
9	Впевнитись у правильності розрахунку плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків	Перевірка плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-9	28.01.2023	Куропятник О.О.	
10	Впевнитись у правильності визначення інших витрат загальногосподарського призначення	Перевірка інших витрат загальногосподарського призначення	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-10	28.01.2023	Куропятник О.О.	
Критерії якості перевірки: наявність – А; правдивість – Б; права та зобов'язання – В; повнота – Г; вимірювання – Д; оцінку вартості – Е; подання і розкриття – Є.								

Джерело: складено на підставі методики [14]

Таблиця 3.4 – Робочий документ АВ-1 – перевірка загальних корпоративних витрат

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Організаційні витрати	10 000	9 500	-500
Витрати на проведення річних зборів	5 000	5 000	-
Представницькі витрати	10 000	8 000	-2 000
Загальні корпоративні витрати	8 000	5 000	-3 000
Разом	33000	27 500	-5 500

Джерело: складено на підставі методики [15]

Висновки: перевірка загальних корпоративних витрат встановила, що: організаційні витрати завищені на 500 грн, представницькі витрати завищені на 2000 грн, загальні корпоративні витрати завищені на 3000 грн. через арифметичні помилки. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Таблиця 3.5 – Робочий документ АВ-2 – перевірка витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Витрати на службові відрядження	100 000	80 000	-20 000
Витрати на утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу	1 240 000	1 220 000	-20 000
Витрати на утримання іншого загальногосподарського персоналу	240 000	220 000	-20 000
Разом	1 580 000	1 520 000	-60 000

Джерело: складено на підставі методики [50]

Висновки: перевірка витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством встановила завищення витрат, а саме: витрати на службові відрядження на 20000 грн, витрати на утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу на 20000грн, витрати на утримання іншого загальногосподарського персоналу на 20000 грн. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Таблиця 3.6 – Робочий документ АВ-3 – перевірка витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання:			
- операційна оренда	60 000	50 000	-10 000
- страхування майна	5 000	4 000	-1 000
- амортизація	30 000	25 000	-5 000
- ремонт	20 000	18 000	-2 000
- опалення	10 000	9 000	-1 000
- освітлення	5 000	4 500	-500
- водопостачання	5 000	4 500	-500
- водовідведення	2 500	2 400	-100
- охорона	15 000	14 000	-1 000
Разом	152 500	131 400	-21 100

Джерело: складено на підставі методики [36]

Висновки: перевірка витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання встановила, що завищені суми витрат на: операційну оренду на 10000 грн, страхування майна на 1000 грн, амортизацію на 5000 грн, ремонт на 2000 грн, опалення на 1000 грн, освітлення на 500 грн, водопостачання на 500 грн, водовідведення на 100 грн, охорону на 1000 грн. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Таблиця 3.7 – Робочий документ АВ-4 – перевірка винагороди за професійні послуги

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Винагороди за професійні послуги:			
- юридичні послуги	50 000	45 000	-5 000
- аудиторські послуги	80 000	75 000	-5 000
- послуги з оцінки майна	15 000	10 000	-5 000
Разом	145 000	130 000	-15 000

Джерело: складено на підставі методики [23]

Висновки: перевірка винагороди за професійні послуги встановила, що витрати завищені: юридичні послуги на 5000 грн, аудиторські послуги на 5000 грн,

послуги з оцінки майна на 5000 грн. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Таблиця 3.8 – Робочий документ АВ-5 – перевірка витрат на зв'язок

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Витрати на зв'язок:			
- поштові	1 200	1 000	-200
- телефонні	3 600	3 500	-100
- факс	-	-	-
Разом	4 800	4 500	-300

Джерело: складено на підставі методики [14]

Висновки: перевірка витрат на зв'язок встановила, що витрати завищені, а саме: поштові на 200 грн, телефонні на 100 грн. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Таблиця 3.9 – Робочий документ АВ-6 – перевірка амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання	2 300	2 200	-100
Разом	2 300	2 200	-100

Джерело: складено на підставі методики [15]

Висновки: перевірка амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання встановила, що витрати завищені на 100 грн. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Таблиця 3.10 – Робочий документ АВ-7 – перевірка витрат на врегулювання спорів у судових органах

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Витрати на врегулювання спорів у судових органах	2 000	1 900	-100
Разом	2 000	1 900	-100

Джерело: складено на підставі методики [50]

Висновки: перевірка витрат на врегулювання спорів у судових органах встановила, що витрати завищено на 100 грн. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Таблиця 3.11 – Робочий документ АВ-8 – перевірка податків, зборів та інших передбачених законодавством обов’язкових платежів

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Податки, збори та інші передбачені законодавством обов’язкові платежі	7 800	7 500	-300
Разом	7 800	7 500	-300

Джерело: складено на підставі методики [50]

Висновки: перевірка податків, зборів та інших передбачених законодавством обов’язкових платежів встановила, що витрати завищені на 300 грн. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Таблиця 3.12 – Робочий документ АВ-9 – перевірка плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків	5 000	4 800	-200
Разом	5 000	4 800	-200

Джерело: складено на підставі методики [36]

Висновки: перевірка плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків встановила, що витрати завищені на 200 грн. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Таблиця 3.13 – Робочий документ АВ-10 – перевірка інших витрат загальногосподарського призначення

Показники	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
Інші витрати загальногосподарського призначення	3 000	2 900	-100
Разом	3 000	2 900	-100

Джерело: складено на підставі методики [23]

Висновки: перевірка інших витрат загальногосподарського призначення встановила, що витрати завищені на 100 грн. Рекомендуємо відкоригувати в обліку та звітності.

Звіт
за результатами перевірки адміністративних витрат
ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

м. Запоріжжя

31 січня 2023 року

Проведена перевірка контролером Куропятником Олександром Олексійовичем адміністративних витрат за 2022 рік на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ».

Директор: Маньков Олександр Васильович

Адреса: Україна, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, ВУЛИЦЯ ШЕВЧЕНКА, будинок 10, приміщення 1.

Підставою для проведення аудиту є Договір №15 «25» грудня 2022 року.

Особа відповідальна за фінансовий стан:

- Директор Маньков Олександр Васильович

Особа відповідальна за стан бухгалтерського обліку:

Гол. бухгалтер Маньков Олександр Васильович

Аудит проводився за участю матеріально-відповідальної особи: Корнієнко О.В.

Початок аудиту: 10 січня 2023 року.

Аудит закінчений: 31 січня 2023 року.

Документами наданими для перевірки є накладні, товарно-транспортні накладні, розрахункові відомості, довідки бухгалтерії, розрахунки амортизації, витрати на відрядження, рахунки та інші.

Питання, винесені до перевірки:

1. Перевірка загальних корпоративних витрат.
2. Перевірка витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством.
3. Перевірка витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання.

4. Перевірка винагороди за професійні послуги.
 5. Перевірка витрат на зв'язок.
 6. Перевірка амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання.
 7. Перевірка витрат на врегулювання спорів у судових органах.
 8. Перевірка податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів.
 9. Перевірка плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків.
 10. Перевірка інших витрат загальногосподарського призначення
- Порушення, виявлені під час контролю:
1. Перевірка загальних корпоративних витрат встановила, що: організаційні витрати завищені на 500 грн, представницькі витрати на 2000 грн, загальні корпоративні витрати на 3000 грн. через арифметичні помилки.
 2. Перевірка витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством встановила перевищення витрат, а саме: витрати на службові відрядження на 20000 грн; на утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу на 20000 грн; на утримання іншого загальногосподарського персоналу на 20000 грн.
 3. Перевірка витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання встановила, що завищені суми витрат на: операційну оренду на 10000 грн, страхування майна на 1000 грн, амортизацію на 5000 грн, ремонт на 2000 грн, опалення на 1000 грн, освітлення на 500 грн, водопостачання на 500 грн, водовідведення на 100 грн, охорону на 1000 грн.
 4. Перевірка винагороди за професійні послуги встановила, що витрати завищені на: юридичні послуги на 5000 грн, аудиторські послуги на 5000 грн, послуги з оцінки майна на 5000 грн.
 5. Перевірка витрат на зв'язок показала, що поштові витрати завищені на 200 грн, телефонні на 100 грн.

6. Перевірка амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання встановила, що витрати завищені на 100 грн.

7. Перевірка витрат на врегулювання спорів у судових органах встановила, що витрати завищено на 100 грн.

8. Перевірка податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів встановила, що витрати завищені на 300 грн.

9. Перевірка плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків встановила, що витрати завищені на 200 грн.

10. Перевірка інших витрат загальногосподарського призначення встановила, що витрати завищені на 100 грн.

Висновки за результатами перевірки:

Порушено Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», План рахунків бухгалтерського обліку.

Контроль здійснив

О. О. Куропятник

Отже, контроль адміністративних витрат підприємства проведено за існуючою методикою. Проведена перевірка виявила помилки в веденні обліку адміністративних витрат на підприємстві, а саме: порушено Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» та План рахунків бухгалтерського обліку. Вчасно виявлені порушення попередять фінансові санкції та додаткові витрати на їх сплату.

3.2 Шляхи щодо удосконалення обліку адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Для обліку адміністративних витрат не існує первинного документа, в якому вони збираються. ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ має право самостійно розробляти форми фінансових бланків для ефективного управління. Тому нами запропоновані форми відомостей з ведення обліку адміністративних витрат, а саме: нарахування

витрат, відображення витрат у наказі про облікову політику, визначення елементів та складу витрат (таблиці 3.14-3.17).

Таблиця 3.14 – Відомість нарахування адміністративних витрат

Назва документа	Номер	Дата	Постачальник	Кількість	Ціна	Сума	Підпис	Печатка	Примітки

Джерело: складено автором

Таблиця 3.15 – Відомість відображення адміністративних витрат у наказі про облікову політику

Показники адміністративних витрат	НП(С)БО 16	ПКУ	пункт Наказу про облікову політику

Джерело: складено автором

Таблиця 3.16 – Відомість елементів адміністративних витрат

Період	Матеріальні витрати	Витрати на заробітну плату	Витрати на ЄСВ	Витрати на амортизацію	Інші витрати	Разом

Джерело: складено автором

Таблиця 3.17 – Відомість складу адміністративних витрат

Склад витрат	План	Факт	Відхилення
Загальні корпоративні витрати			
Витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу			
Витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання			
Винагороди за професійні послуги			
Витрати на зв'язок			
Амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання			
Витрати на врегулювання спорів у судових органах			
Податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі			
Плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків, а також витрати, пов'язані з купівлею-продажем валюти			
Інші витрати загальногосподарського призначення			

Джерело: складено автором

Робочий план рахунків адміністративних витрат наведено у таблиці 3.18.

Таблиця 3.18 – Робочий план рахунків адміністративних витрат

Рахунок		Запропоновані субрахунки	
Номер	Назва	Номер	Назва
92	Адміністративні витрати	921	Адміністративні витрати від операційної діяльності
		922	Адміністративні витрати від фінансової діяльності
		923	Адміністративні витрати від інвестиційної діяльності

Джерело: складено автором

Зворотна відомість з рахунку 92 «Адміністративні витрати» наведена у таблиці 3.19.

Таблиця 3.19 – Зворотна відомість з рахунку 92 «Адміністративні витрати»

Період	Адміністративні витрати від операційної діяльності	Адміністративні витрати від фінансової діяльності	Адміністративні витрати від інвестиційної діяльності	Разом

Джерело: складено автором

Отже, для удосконалення фінансового обліку адміністративних витрат запропоновані форми відомостей, які пов'язані з: нарахуванням адміністративних витрат, відображенням цих витрат у наказі про облікову політику, визначенням елементів та складом адміністративних витрат. Це спростить ведення обліку адміністративних витрат та поліпшить якість його обліково-аналітичного забезпечення.

3.3 Шляхи щодо удосконалення контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНSOVA КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Для проведення на підприємстві ефективного внутрішнього контролю адміністративних витрат відсутня методика для його проведення. Для удосконалення контролю нами запропонована методика контролю адміністративних витрат на ТОВ «ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНСКЕПІТАЛ»

Метою контролю адміністративних витрат є правильність ведення обліку та відображення у фінансовій звітності адміністративних витрат підприємства.

Завданнями контролю адміністративних витрат є перевірка: первинних документів з нарахування витрат, відповідності витрат, правильності визначення елементів витрат та віднесення до адміністративних витрат.

Удосконалений тест внутрішнього контролю адміністративних витрат наведено в таблиці 3.20.

Таблиця 3.20 – Тест внутрішнього контролю адміністративних витрат

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	<p>Чи відносяться до витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством:</p> <ul style="list-style-type: none"> - витрати на службові відрядження; - витрати на утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу; - витрати на утримання іншого загальногосподарського персоналу? 				
2	<p>Чи відносяться до загальних корпоративних витрат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організаційні витрати; - витрати на проведення річних зборів; - представницькі витрати; - загальні корпоративні витрати? 				
3	<p>Чи відносяться до витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - операційна оренда; - страхування майна; - амортизація; - ремонт; - опалення; - освітлення; - водопостачання; - водовідведення; - охорона? 				
4	<p>Чи відносяться до винагороди за професійні послуги:</p> <ul style="list-style-type: none"> - юридичні послуги; - аудиторські послуги; - послуги з оцінки майна? 				
5	<p>Чи відносяться до витрат на зв'язок витрати на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поштові; - телефонні; - факс? 				

Продовження таблиці 3.20

1	2	3	4	5	6
6	Чи використовуються на вашому підприємстві витрати за елементами?				
7	Чи є на підприємстві наказ про облікову політику?				
8	Якою кореспонденцією рахунків відображається нарахування заробітної плати директору підприємства: Дт 92 Кт 661; Дт 93 Кт 661; Дт 91 Кт 661; Дт 94 Кт 661?				
9	Якою кореспонденцією рахунків відображається списання адміністративних витрат підприємства: Дт 79 Кт 92; Дт 79 Кт 93; Дт 79 Кт 91; Дт 79 Кт 94?				
10	Чи автоматизовано облік на підприємстві і якою комп'ютерною програмою користуєтесь?				

Джерело: складено автором

Удосконалений загальний план проведення контролю адміністративних витрат наведено у таблиці 3.21.

Таблиця 3.21 – Загальний план проведення контролю адміністративних витрат

Етап перевірки	Процедури контролю	Період проведення	Виконавці
Підготовчий	Знайомство з бізнесом клієнта		
Основний	Перевірка первинних документів нарахування адміністративних витрат		
	Перевірка відповідності відображення адміністративних витрат		
	Перевірка правильності визначення елементів адміністративних витрат		
	Перевірка правильності віднесення до адміністративних витрат		
Завершальний	Складання звіту		

Джерело: складено автором

Удосконалена програма контролю адміністративних витрат представлена в таблиці 3.22.

Таблиця 3.22 – Програма контролю адміністративних витрат

№	Мета	Перелік процедур контролю	Критерії якості	Метод перевірки	Код робочого документа	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	Впевнитись у правильності складання первинних документів нарахування адміністративних витрат	Перевірка первинних документів нарахування адміністративних витрат	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	КАВ-1			
2	Впевнитись у відповідності відображення адміністративних витрат	Перевірка відповідності відображення адміністративних витрат	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	КАВ-2			
3	Впевнитись у правильності визначення елементів адміністративних витрат	Перевірка правильності визначення елементів адміністративних витрат	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	КАВ-3			
4	Впевнитись у правильності віднесення витрат до адміністративних	Перевірка правильності віднесення витрат до адміністративних	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	КАВ-4			
Критерії якості перевірки: наявність – А; правдивість – Б; права та зобов'язання – В; повнота – Г; вимірювання – Д; оцінку вартості – Е; подання і розкриття – Є.								

Джерело: складено автором

По усім процедурам контролю, які наведені у загальному плані і програмі контролю адміністративних витрат, запропоновані робочі документи (табл. 3.23 – 3.26).

Таблиця 3.23 – Форма робочого документа КАВ-1 з перевірки первинних документів нарахування адміністративних витрат

Назва документа	Номер	Дата	Постачальник	Кількість	Ціна	Сума	Підпис	Печатка	Примітки

Джерело: складено автором

Таблиця 3.24 – Форма робочого документа КАВ-2 з перевірки відповідності відображення адміністративних витрат

Склад адміністративних витрат	Порівняння			Відхилення
	НП(С)БО 16	ПКУ	Наказ про облікову політику	

Джерело: складено автором

Таблиця 3.25 – Форма робочого документа КАВ-3 з перевірки правильності визначення елементів адміністративних витрат

Період	За даними підприємства	За даними контролю						Відхилення
		Матеріальні витрати	Витрати на заробітну плату	Витрати на ЄСВ	Витрати на амортизацію	Інші витрати	Разом	

Джерело: складено автором

Таблиця 3.26 – Форма робочого документа КАВ-4 з перевірки правильності віднесення витрат до адміністративних

Склад витрат	За даними підприємства	За даними контролю	Відхилення
1	2	3	4
Загальні корпоративні витрати			
Витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу			
Витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання			
Винагороди за професійні послуги			
Витрати на зв'язок			

Продовження таблиці 3.26

1	2	3	4
Амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання			
Витрати на врегулювання спорів у судових органах			
Податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі			
Плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків, а також витрати, пов'язані з купівлею-продажем валюти			
Інші витрати загальногосподарського призначення			

Джерело: складено автором

Запропонована методика, яка на відміну від існуючих включає: тест внутрішнього контролю, загальний план, програму, робочі документи дасть змогу удосконалити внутрішній та зовнішній контроль адміністративних витрат підприємства. Методика проведення контролю зможе охопити всі аспекти обліку адміністративних витрат, дослідити правильність нарахування та відображення в обліку та звітності адміністративних витрат. В свою чергу, проведення контролю відповідно до запропонованої методики дозволить вчасно виявити помилки, попередить завищення витрат, підвищить прибуток підприємства.

Отже, підсумовуючи третій розділ, слід зазначити, що контроль адміністративних витрат підприємства проведено за існуючою методикою. Проведена перевірка виявила помилки в веденні обліку адміністративних витрат на підприємстві, а саме: порушено Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» та План рахунків бухгалтерського обліку. Вчасно виявлені порушення попередять фінансові санкції та додаткові витрати на їх сплату.

Для удосконалення фінансового обліку адміністративних витрат запропоновані форми відомостей, які пов'язані з: нарахуванням адміністративних витрат, відображенням цих витрат у наказі про облікову політику, визначення елементів та складу адміністративних витрат. Це

спросить ведення обліку адміністративних витрат та поліпшить якість його обліково-аналітичного забезпечення.

Запропонована методика контролю адміністративних витрат, яка на відміну від існуючих включає: тест внутрішнього контролю, загальний план, програму, робочі документи та дасть змогу удосконалити внутрішній та зовнішній контроль адміністративних витрат підприємства. Методика проведення контролю зможе охопити всі аспекти обліку адміністративних витрат, дослідити правильність нарахування та відображення в обліку та звітності адміністративних витрат. В свою чергу, проведення контролю відповідно до запропонованої методики дозволить вчасно виявити помилки, попередити завищення витрат, підвищить прибуток підприємства.

ВИСНОВКИ

1. До адміністративних витрат відносяться – витрати на службові відрядження й утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу; винагороди за консультаційні, інформаційні, аудиторські та інші послуги, що отримує платник податку для забезпечення господарської діяльності; загальні корпоративні витрати, в тому числі організаційні витрати, витрати на проведення річних та інших зборів органів управління, представницькі витрати; витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів загальногосподарського використання; витрати на оплату послуг зв'язку (пошта, телеграф, телефон, телекс, телефакс, стільниковий зв'язок та інші подібні витрати); витрати на транспортне обслуговування працівників підприємства, пов'язаних з її управлінням (витрати на утримання та експлуатацію службових легкових автомобілів, що перебувають на балансі підприємства.

Методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності, у тому числі й адміністративних витрат визначає НП(С)БО 16 «Витрати».

Загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства, відображаються на рахунку 92 «Адміністративні витрати». За дебетом рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображається сума визнаних адміністративних витрат, за кредитом – списання на рахунок 79 «Фінансові результати». Аналітичний облік адміністративних витрат ведеться за статтями витрат або в розрізі елементів витрат. Дані рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображаються в Журналі 5 (5А).

Метою контролю адміністративних витрат є встановлення достовірності інформації бухгалтерського обліку адміністративних витрат, достовірності інформації про адміністративні витрати у фінансовій звітності.

Основними завданнями контролю обліку адміністративних витрат підприємства є перевірка: дотримання вимог чинного законодавства щодо переліку, розміру та термінів сплати обов'язкових податків, зборів (обов'язкових платежів) віднесених до адміністративних витрат; стану обліку адміністративних витрат, правильності документування господарських операцій, відповідності та ув'язки даних фінансового і податкового обліку та звітності; відповідності відображення адміністративних витрат у податкової та фінансової звітності; правильності самостійного нарахування підприємством фінансових санкцій за несвоєчасну сплату узгоджених податкових зобов'язань, а також подання уточнених податкових декларацій та розрахунків; стану та використання адміністративним персоналом активів підприємства й своєчасності повернення надмірно сплачених коштів до бюджету або державних цільових фондів.

2. ТОВ «ФК «АЛЪЯНСКЕПТАЛ» це небанківська юридична особа яка має ліцензію на надання послуг лізингу, факторингу, надання гарантій та кредитування.

Компанія ТОВ «ФК «АЛЪЯНСКЕПТАЛ» працює на підставі вимог Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та Положення про порядок розкриття інформації небанківськими фінансовими установами, затвердженого Постановою Правління Національного банку України.

Відокремлені структурні підрозділи відсутні. Зареєстровані торговельні марки (знаки для товарів і послуг) під час надання фінансових послуг не використовуються. Товариство не залучає посередників та/або агентів для надання послуг фінансового лізингу.

3. Аналіз необоротних активів за 2018-2022 рр. показав, що розмір необоротних активів впродовж досліджуваного періоду поступово зменшувався. Головним чинником такого зменшення стало зменшення первісної вартості основних засобів та збільшення зносу. Аналіз оборотних

мав позитивний тренд за рахунок збільшення обсягу дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги.

Аналіз власного капіталу за 2018-2022 рр. показав, що розмір статутного капіталу протягом досліджуваного періоду, не змінювався. Динаміка поточних зобов'язань і забезпечень за 2018-2022 рр. в цілому мала негативну динаміку.

Аналіз ліквідності за 2018-2022 рр. показав, що коефіцієнт покриття (поточної ліквідності) впродовж 2018-2021 рр. мав позитивну динаміку, але не відповідав нормативному значенню (> 1), що свідчить про наявність фінансового ризику та низькій ліквідності та платоспроможності підприємства. В 2022 році його значення перевищило норматив, що характеризує достатність оборотних активів підприємства для погашення своїх боргів. Коефіцієнт швидкої ліквідності є індикатором короткострокової ліквідності компанії і свідчить про достатність власних оборотних коштів для продовження господарської діяльності. Впродовж 2018-2021 років його значення було нижче норми і тільки в 2022 році свідчить про здатність компанії вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності за весь досліджуваний період був значно нижче норми та показує, яка частина короткострокової заборгованості може бути, у випадку необхідності, погашена негайно за рахунок найбільш ліквідних активів (грошових коштів).

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) показує яку саме частину у загальних вкладеннях у підприємство складає власний капітал. Значення коефіцієнта впродовж 2018-2021 років значно нижче нормативу і тільки у 2022 році дорівнює нормативу, що характеризує фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування його діяльності.

Коефіцієнт фінансової стійкості показує яку частку активів компанія здатна фінансувати за рахунок постійного капіталу і капіталу, залученого на

довгостроковій основі. Значення коефіцієнта впродовж 2018-2021 років значно нижче нормативу і тільки у 2022 році дорівнює нормативу що свідчить про наявність джерел фінансування, які підприємство може використовувати у своїй діяльності тривалий час.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами впродовж 2018-2021 років значно нижче нормативу і тільки у 2022 році перевищив нормативне значення, що свідчить про можливість фінансувати оборотний капітал за рахунок власних оборотних коштів.

Від'ємне значення коефіцієнту маневреності власного капіталу впродовж 2019-2021 рр. свідчить про відволікання власних коштів на фінансування необоротних активів. В свою чергу, значення коефіцієнта 0,57 у 2022 році свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних.

Аналіз ділової активності за 2018-2022 рр. дає змогу стверджувати, що впродовж досліджуваного періоду на кожну гривню наявних у підприємства активів отримано чистого доходу від реалізації продукції у 2018 році 1,0 грн., у 2019 – 1,60 грн., у 2020 – 1,82 грн., у 2021 – 2,00 грн., у 2022 – 2,53 грн. про це свідчить коефіцієнт оборотності активів.

Значення коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості у 2018 році 4,05, у 2019 – 5,32, у 2020 – 5,18, у 2021 – 4,06, у 2022 – 6,45 показує кількість обертів, необхідних підприємству для оплати у звітному періоді поточної кредиторської заборгованості. Строк погашення кредиторської заборгованості за досліджуваний період складав 88,99 дн., 67,68 дн., 69,49 дн, 88,79 дн та 55,81 днів відповідно.

Значення коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за досліджуваний період складало у 2018 році 3,05, у 2019 – 4,21, у 2020 – 4,03, у 2021 – 4,78, у 2022 – 5,22 це показує, скільки раз за звітний період обертаються кошти по розрахункам з дебіторами. Строк погашення дебіторської заборгованості за досліджуваний період складав 117,86 дн., 85,48 дн., 89,26 дн, 75,28 дн та 68,94 днів відповідно.

Коефіцієнт оборотності запасів характеризує ефективність використання запасів. Його значення впродовж досліджуваного періоду складало у 2018 році 8,12, у 2019 – 14,11, у 2020 – 16,35, у 2021 – 13,10, у 2022 – 16,05 та показує, скільки раз у середньому поповнювались запаси підприємства впродовж звітнього періоду.

Фондовіддача характеризує ефективність використання основних фондів. Її значення за досліджуваний період склало 0,20, 0,35, 0,45, 0,48, 0,67 відповідно та показує суму виручки, яка приходить на одну гривню коштів, інвестованих в основні засоби підприємства.

Коефіцієнт віддачі власного капіталу впродовж 2018-2022 рр. склав 108,99, 65,15, 59,07, 934,29, 8,15 відповідно, це показує наскільки ефективно використовується власний капітал, тобто скільки прибутку було згенеровано на кожну гривню залучених власних коштів. Як свідчать розрахунки, у порівнянні з попередніми періодами найменше значення було у 2022 році що говорить про недостатню віддачу власного капіталу на підприємстві.

Аналіз рентабельності за 2018-2022 рр. дає змогу стверджувати про досить суперечливі тенденції коефіцієнта рентабельності активів його розрахункові дані впродовж досліджуваного періоду свідчить про низьку ефективність їх використання та вказує на те, скільки підприємство на кожну гривню вартості активів отримало чистого прибутку.

Коефіцієнт рентабельності реалізації, який показує величину операційного прибутку, що приходить на одну гривню чистого доходу від реалізації продукції не тільки не відповідає нормативу, а й має від'ємне значення впродовж всього досліджуваного періоду.

4. Облік адміністративних витрат ведеться у первинних документах накладні, розрахункові відомості, довідки бухгалтерії, розрахунок амортизації, та ін. Відображається на рахунку 92 «Адміністративні витрати», за дебетом нарахування витрат, а за кредитом списання. В якості облікового регістра використовується Журнал 5 та Відомість 5, а також Головна книга. Далі відображають у Звіті про фінансові результати.

5. Контроль адміністративних витрат підприємства проведено за існуючою методикою. Проведена перевірка виявила помилки в веденні обліку адміністративних витрат на підприємстві, а саме: порушено Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» та План рахунків бухгалтерського обліку. Вчасно виявлені порушення попередять фінансові санкції та додаткові витрати на їх сплату.

6. Для удосконалення фінансового обліку адміністративних витрат запропоновані форми відомостей, які пов'язані з: нарахуванням адміністративних витрат, відображенням цих витрат у наказі про облікову політику, визначення елементів та складу адміністративних витрат. Це спростить ведення обліку адміністративних витрат та поліпшить якість його обліково-аналітичного забезпечення.

Запропонована методика проведення контролю, яка на відміну від існуючих включає: тест внутрішнього контролю, загальний план, програму, робочі документи яка дасть змогу удосконалити внутрішній та зовнішній контроль адміністративних витрат підприємства та зможе охопити всі аспекти обліку адміністративних витрат, дослідити правильність їх нарахування і відображення в обліку та звітності, що дасть змогу вчасно виявити помилки, попередити завищення витрат та, як наслідок, підвищить прибуток підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення 25.10.2023).
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 15.11.2023).
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 15.10.2023).
4. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2016-2017 р. Міжнародна федерація бухгалтерів. Аудиторська палата України. Київ. 2018. Ч. 1. 1142 с.
5. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення 18.10.2023).
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 18.10.2023).
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 19.01.2010 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення 25.10.2023).
8. Андренко О. А. Організація і методика аудиту : конспект лекцій. Харків : ХНАМГ, 2012. 35 с.

9. Андрющенко Н. С. Формування інформації про адміністративні витрати в управлінському обліку. *Облік і фінанси АПК*. 2010. № 1. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/formuvannya-informacii-pro-administrativni-vitrati-v-upravlinskomu-obliku.html> (дата звернення: 20.10.2023).

10. Артюшок К. А. Система обліку адміністративних витрат лісогосподарських підприємств за центрами відповідальності. *Вісник Українського державного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. Вип. 2 (26). Рівне, 2004. С. 3-9.

11. Бойчук Т. М. Еволюція формування в бухгалтерському обліку поняття «адміністративні витрати». *Менеджмент та підприємництво в Україні : етапи становлення і проблеми розвитку*. 2012. № 721. С. 53-58.

12. Бондар Ю. Робочі документи аудитора. Лід Скедьюли та програми. *Аудиторська вибірка : посібник*. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство». 2017. 396 с.

13. Бутинець Т. А., Чижевська Л. В., Береза С. Л. Бухгалтерський облік : навч. посібн. Житомир : ЖІТІ, 2000. 672 с.

14. Бутинець Ф. Ф. Аудит : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2002. 672 с.

15. Бутинець Ф. Ф. Аудит і ревізія підприємницької діяльності : навч. посібник. Житомир : ПП «Рута», 2001. 416 с.

16. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2007. 726 с.

17. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2009. 912 с.

18. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ЖІТІ, 2013. 618 с.

19. Височан О. О., Оліховський В. Я. Облік адміністративних витрат у ракурсі вітчизняної науки. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2019. Вип. 6 (55). С. 211-217.

20. Волкова І. А. Фінансовий облік – 2 : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 224 с.
21. В'язкова Т. В. Облік адміністративних витрат підприємства. URL: http://www.vtei.com.ua/images/2020/25_03_2020/3/1 (дата звернення 25.10.2023).
22. Гарасим П. М., Хомин П. Я. Бухгалтерський облік за журнальною формою рахівництва : навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2003. 296 с.
23. Гончарук Я. А., Рудницький В. С. Аудит. Київ : Знання, 2007. 443 с.
24. Гордієнко Н. І., Краснікова Н. Г. Вдосконалення обліку адміністративних витрат на комунальних некомерційних підприємствах охорони здоров'я. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. Вип. 31. С. 69-72.
25. Давидов Г. М. Аудит : підручник. Київ : Знання, 2004. 511 с.
26. Дишко І. Ю., Штулер Ю. Ю. Теоретичні аспекти сутності і класифікації адміністративних витрат. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 5. С. 222-227.
27. Дорош Н. І. Аудит : методологія і організація : навч. посіб. Київ. 2001. 402 с.
28. Дорош Н. І. Методологічні та організаційні аспекти аудиту : дис. ... докт. екон. наук : 08.06.04. Київ, 2004. 445 с.
29. Дубініна М. В., Чебан Ю. Ю., Скорозінська А. В. Особливості відображення в обліку аграрних підприємств комерційних та управлінських витрат. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2014. № 2. Т 2. С. 29-32.
30. Жидовська Н. М., Гром'як Т. Д. Удосконалення організаційно-методичних підходів до проведення аудиту адміністративних витрат. *Торгівля, комерція, підприємництво*. 2014. Вип. 16. С. 176-180. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2014_16_41 (дата звернення 25.10.2023).
31. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 368 с.

32. Журжина Б. С. Склад адміністративних витрат. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32612465>
33. Загородній А. Г., Партин Г. О. Бухгалтерський облік : основи теорії та практики : підручник. Київ, 2009. 422 с.
34. Корнієнко О. С. Облік адміністративних витрат та їх списання в автотранспортних підприємствах. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2008. Вип. 3. С. 72-77.
35. Костякова А. А. Облік і контроль адміністративних витрат. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету*. 2010. № 8. С. 140-147.
36. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту : підручник. Київ : Каравела, 2012. 544 с.
37. Куропятник О. О, Макаренко А. П. Облік та контроль адміністративних витрат. *Актуальні питання сталого науково-технічного та соціально-економічного розвитку регіонів України* : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції за участю молодих науковців, м. Запоріжжя, 17-20 жовтня 2023 р. Запоріжжя, 2023. С. 442-443.
38. Куропятник О. О, Макаренко А. П. Удосконалення фінансового обліку і зовнішнього та внутрішнього контролю адміністративних витрат підприємства для поліпшення якості обліково-аналітичного забезпечення. *Агросвіт*. 2023. № 21. С. 71-76.
39. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні : основи та практика : навч. пос. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 608 с.
40. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Бухгалтерський облік : навч.-метод. посібник. Запоріжжя, 2018. 602 с.
41. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Бескоста Г. М. Організація і методика аудиту : навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 190 с.
42. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 516 с.

43. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Теорія і методика документування обліку і аудиту : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 400 с.
44. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Кутчак Ю. М. Фінансовий облік II : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 368 с.
45. Макаренко А. П., Панченко О. М., Бескоста Г. М. Фінансовий облік I : навч. посіб. Запоріжжя, ЗДІА, 2017. 400 с.
46. Оголенко Е. В., Ковтуненко Ю. В. Нормативне регулювання обліку витрат підприємства. URL: <http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/7691/1/tezy-41-43> (дата звернення 25.10.2023).
47. Подмешальська Ю. В., Феофанов Л. К., Романова О. В. Облік та контроль адміністративних витрат на торговельному підприємстві для прийняття управлінських рішень. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9578> (дата звернення: 16.10.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.11.104.
48. Подмешальська Ю. В., Феофанов Л. К., Осетрова Г. Ю. Облік та аудит адміністративних витрат. *Агросвіт*. 2018. № 23. С. 38-44.
49. Прокопович Л. Б., Шинкаренко А. В., Шевчук Н. О. Облік адміністративних витрат в умовах децентралізованої системи управління підприємством. *Наукові праці. Економіка*. 2017. № 290. Т. 302. С. 80-86.
50. Рядська В. В., Петраков Я. В. Аудит : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 413 с.
51. Семанюк В. Осучаснення теоретичного базису науки про облік. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2015. Вип. 4. С. 15-23.
52. Соколовська Н. Поштові витрати підприємства : бухгалтерський облік та оподаткування. *Все про бухгалтерський облік*. 2011. № 31. С. 33.
53. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. 578 с.

54. Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : Знання, 2010. 631 с.
55. Ткаченко Н. М. Теоретико-методологічні проблеми формування бухгалтерського фінансового обліку : монографія. Київ:А.С.К., 2001. 348 с.
56. Усач Б. Ф. Аудит : навч. посіб. Київ : Знання, 2014. 231 с.
57. Фаріон В. Я. Формування та облік адміністративних витрат підприємств. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2011. Вип. 8 (29). Ч. 4. С. 336-342.
58. Цікало Є. І., Артюшок К. А. Завдання і методика проведення внутрішнього аудиту адміністративних витрат лісогосподарських підприємств. *Науковий вісник*. 2004. № 14.1. С. 202-205.
59. Чебан Ю. Особливості обліку і контролю адміністративних витрат: теоретичні аспекти і напрями удосконалення. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія: Економічні науки*. 2014. Вип. 36. Ч. II. Т. 2. С. 71-76.
60. Чебанова Н., Василенко Ю. Бухгалтерський фінансовий облік : навчальний посібник. Київ : Знання, 2002. 672 с.
61. Чепець О. Г. Управління адміністративними витратами підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5411>(дата звернення: 20.10.2023).
62. Чепіль Б. А. Розмежування адміністративних та управлінських витрат підприємства. *Проблеми економіки та управління*. 2012. № 725. С. 390-397.
63. Шендригоренко М. Т. Адміністративні витрати в системі ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2011. Вип. 18. С. 447-452.
64. Шишига М. П., Меліхова Т. О. Удосконалення обліку і аудиту адміністративних витрат підприємства. *Економіка та держава*. 2020. № 11. С. 28-34. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.11.28.

65. Штулер Г. Г., Дишко І. Ю. Управлінський аспект оптимізації адміністративних витрат як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю* : матеріали V Міжнарод. наук.-практ. конф., м. Черкаси, 16-18 квітня 2008 р. Черкаси : Видавництво ЧДТУ, 2008. С. 178-182.

ДОДАТОК А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.

Форма № 1 Код
за
ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	204	158
первісна вартість	1001	1129	1130
накопичена амортизація	1002	925	972
Незавершені капітальні інвестиції	1005	64727	12656
Основні засоби	1010	1063680	1063479
первісна вартість	1011	11067577	11147319
знос	1012	10003897	10083840
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	82083	89884
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	1210694	1166177
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	326382	215616
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	467302	904998
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	11639	12447
з бюджетом	1135	246630	44371
у тому числі з податку на прибуток	1136	9975	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13478	157852
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	150	22712
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	47649	48844

Усього за розділом II	1195	1113230	1406840
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	2323924	2573017
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	227955	227955
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	34041	33481
Резервний капітал	1415	22617	22617
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-327592	-120910
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	-42979	163143
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	49435	46017
Довгострокові кредити банків	1510	17658	18317
Інші довгострокові зобов'язання	1515	80	
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	67173	64334
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	561380	51710
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	792975	581252
розрахунками з бюджетом	1620	3323	35464
у тому числі з податку на прибуток	1621		31951
розрахунками зі страхування	1625	4134	3829
розрахунками з оплати праці	1630	8464	8095
Поточні забезпечення	1660	16909	17302
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	912545	1647888
Усього за розділом III	1695	2299730	2345540
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	2323924	2573017

Продовження додатку А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12. 2020 р.

Форма № 1 Код за
ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	158	116
первісна вартість	1001	1130	1134
накопичена амортизація	1002	972	1018
Незавершені капітальні інвестиції	1005	12656	15637
Основні засоби	1010	1063479	1012310
первісна вартість	1011	11147319	11171884
знос	1012	10083840	10159574
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	89884	75629
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	1166177	1103692
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	215616	402868
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	904998	1127114
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	12447	81859
з бюджетом	1135	44371	110708
у тому числі з податку на прибуток	1136		34961
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	157852	68806
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	22712	17408
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	48844	61084

Усього за розділом II	1195	1406840	1869847
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	2573017	2973539
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	227955	227955
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	33481	32846
Резервний капітал	1415	22617	22617
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-120910	-275302
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	163143	8116
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	46017	34731
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	18317	18203
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	64334	52934
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	51710	8471
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	581252	1272778
розрахунками з бюджетом	1620	35464	3149
у тому числі з податку на прибуток	1621	31951	
розрахунками зі страхування	1625	3829	3978
розрахунками з оплати праці	1630	8095	8653
Поточні забезпечення	1660	17302	17971
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1647888	1597489
Усього за розділом III	1695	2345540	2912489
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	2573017	2973539

Продовження додатку А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12. 2021р.

Форма № 1 Код
за
ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	116	77
первісна вартість	1001	1134	1137
накопичена амортизація	1002	1018	1060
Незавершені капітальні інвестиції	1005	15637	20798
Основні засоби	1010	1026653	961770
первісна вартість	1011	11199631	11222700
знос	1012	10172978	10260930
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	75629	872
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	1118035	983517
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	402868	423021
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1127114	372215
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	81859	296283
з бюджетом	1135	110708	200647
у тому числі з податку на прибуток	1136	34961	5713
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	68806	4092
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	17408	4894
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	61084	135563

Усього за розділом II	1195	1869847	1436715
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	2987882	2420232
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	227955	227955
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	20805	12923
Резервний капітал	1415	22617	22617
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-349700	-173596
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	-78323	89899
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	34731	53998
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	117609	149237
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	152340	203235
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	8471	
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1272778	1321163
розрахунками з бюджетом	1620	4525	4976
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	3978	2818
розрахунками з оплати праці	1630	8653	10901
Поточні забезпечення	1660	17971	19604
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1597489	767636
Усього за розділом III	1695	2913865	2127098
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	2987882	2420232

Продовження додатку А

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12. 2022 р.

Форма № 1 Код за
ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	77	263
первісна вартість	1001	1137	1194
накопичена амортизація	1002	1060	931
Незавершені капітальні інвестиції	1005	20798	20093
Основні засоби	1010	961770	922135
первісна вартість	1011	11222700	11282211
знос	1012	10260930	10360076
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	872	881
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	983517	943372
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	423021	510932
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	372215	1840649
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	296197	74176
з бюджетом	1135	200647	78073
у тому числі з податку на прибуток	1136	5713	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4092	3904
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	4894	47083
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	135563	17511

Усього за розділом II	1195	1436629	2572328
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	2420146	3515700
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	227955	227955
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	12923	26745
Резервний капітал	1415	22617	34193
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-174045	1463926
Неоплачений капітал	1425		-2590
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	89450	1750229
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	53998	30556
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	149237	161784
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	203235	192340
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1321163	858134
розрахунками з бюджетом	1620	4976	66704
у тому числі з податку на прибуток	1621		61314
розрахунками зі страхування	1625	2818	3180
розрахунками з оплати праці	1630	10901	12187
Поточні забезпечення	1660	19604	23827
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	767999	609099
Усього за розділом III	1695	2127461	1573131
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	2420146	3515700

ДОДАТОК Б

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ за 2019 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3914091	2251068
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-2886005	-2140733
Валовий:			
прибуток	2090	1028086	110335
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	6097	7154
Адміністративні витрати	2130	-63841	-57826
Витрати на збут	2150	-54722	-44337
Інші операційні витрати	2180	-554034	-58295
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	361586	
збиток	2195		-42969
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		113
Інші доходи	2240	560	566
Фінансові витрати	2250	-36197	-93820
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	-217768	-10845
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	108181	
збиток	2295		-146955
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-38536	20009
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	69645	
збиток	2355		-126946

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2435392	2029101
Витрати на оплату праці	2505	208986	159042
Відрахування на соціальні заходи	2510	99198	75673
Амортизація	2515	94464	89660
Інші операційні витрати	2520	651825	83384
Разом	2550	3489865	2436860

Продовження додатку Б

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ за 2020 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5057777	3914091
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-4286483	-2886005
Валовий:			
прибуток	2090	771294	1028086
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	40756	6097
Адміністративні витрати	2130	-85277	-63841
Витрати на збут	2150	-71551	-54722
Інші операційні витрати	2180	-803819	-554034
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		361586
збиток	2195	-148597	
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		560
Фінансові витрати	2250	-299	-36197
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	-17341	-217768
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		108181
збиток	2295	-166237	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	11286	-38536
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		69645
збиток	2355	-154951	

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4031835	2435392
Витрати на оплату праці	2505	258842	208986
Відрахування на соціальні заходи	2510	97806	99198
Амортизація	2515	100370	94464
Інші операційні витрати	2520	1685236	651825
Разом	2550	6174089	3489865

Продовження додатку Б

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ за 2021 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5407670	5057777
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-4750060	-4286483
Валовий:			
прибуток	2090	657610	771294
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	56133	40756
Адміністративні витрати	2130	-92998	-85277
Витрати на збут	2150	-115680	-71551
Інші операційні витрати	2180	-189001	-799066
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	316064	
збиток	2195		-143844
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	-15297	-12118
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	-76962	-17341
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	223805	
збиток	2295		-173303
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-48515	11286
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	175290	
збиток	2355		-162017

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4424514	4031835
Витрати на оплату праці	2505	275128	258842
Відрахування на соціальні заходи	2510	60771	97806
Амортизація	2515	92008	100515
Інші операційні витрати	2520	344723	1680338
Разом	2550	5197144	6169336

Продовження додатку Б

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ за 2022 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7493444	5407670
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-5183222	-4750060
Валовий:			
прибуток	2090	2310222	657610
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	114365	56133
Адміністративні витрати	2130	-105524	-92998
Витрати на збут	2150	-109905	-116129
Інші операційні витрати	2180	-184832	-189001
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	2024326	315615
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	3905	
Фінансові витрати	2250	-37312	-15297
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	-135	-76962
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1990784	223356
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-342445	-48515
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1648339	174841
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4711495	4424514
Витрати на оплату праці	2505	316123	275128
Відрахування на соціальні заходи	2510	69967	60771
Амортизація	2515	92855	92008
Інші операційні витрати	2520	430322	345172
Разом	2550	5620762	5197593